

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
XII. évfolyam 3. szám

2023. május-június

*25 éves
a Psalmus kórus*

1998 - 2023

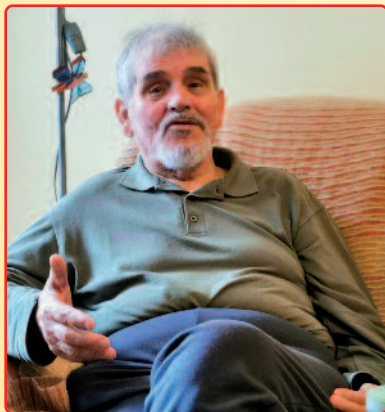
Így szól az ÚR:

Álljatok ki az utakra, és nézzetek szét, kérdezősködjétek az ősi ösvények után, melyik a jó út, és azon járjatok, akkor nyugalmat találtok lelketeknek! (Jer 6,16)

Az tartalomról

8

Beszélgetés
a Cseri házaspárral

18

KONFIRMÁCIÓ
2023

22

A ránk bízott Egyház
Hajdú Zoltán Levente
előadása

Ne hagyj el, Uram Istenem, ne távolodjál el tőlem!

(Zsolt 38,22)

Gyakran azért imádkozunk, hogy Isten ne hagyjon el bennünket a próbák vagy kísértés órájában, de nagyon sokszor elfelejtjük, hogy ezt fontos kérni *minden időben*. Nincs olyan pillanat az életünkben, akármilyen szent is az, amikor ne lenne szükségünk állandó megtartó kegyelmére. Világosságban vagy sötétségben, szoros közösségben Vele, vagy kísértésben egyaránt szükséges így imádkoznunk: *Ne hagyj el, Uram! Segíts, hogy megmaradjak, és szüntelen gyönyörködjem rendelkezéseidben.* (Zsolt 119, 117).

A kisgyermeknek, amikor járni tanul, mindig szüksége van édesanyja segítségére. A kormányos nélküli hajó azonnal elsodródik útirányáról. Nem tudunk megenni a felülről érkező folyamatos segítség nélkül. Legyen hát ez a mai imádságunk: *Ne hagyj el, Uram! Atyám, ne hagyj el gyermekedet, különben elesik az ellenség kezétől! Pásztor, ne hagyj el báránykádat, nehogy elkóboroljon a nyáj biztonságából! Nagy Gazda, ne hagyj el kis növényedet, nehogy kiszáradjon és elpusztuljon! Ne hagyj el, Uram, most, de ne hagyj el életem egyetlen pillanatában sem! Ne hagyj el örömeimben, nehogy elnyeljék a szívemet, és ne hagyj el a bánataimban sem, nehogy zúgolódjam elened! Ne hagyj el bűnbánatom napján sem, nehogy elveszítsem a bűnbocsánat reményét, és kétségbeessem, de ne hagyj el akkor sem, amikor a hitem nagyon erős, nehogy az elbizakodottsággá fajuljon! Ne hagyj el, mert nélküled gyenge vagyok, de*

Veled erős! *Ne hagyj el*, mert utam veszélyes, tele van csapdákkal, és nem boldogulok vezetésed nélkül! A kotlós soha nem hagyja el csibéit, takarj be mindig tollaiddal, engeddd, hogy szárnyaid alatt menedéket találjak! Ne távolodj el tőlem, Uram, mert a baj közel van, és nincs segítség rajtad kívül!

Ne légy messze tőlem, mert közel a nyomorúság, és nincs, aki segítsen. (Zsolt 22,12) *Ne rejsd el előlem arcodat, ne utasítsd el szolgádat haraggal! Te vagy segítőm, ne taszíts el, ne hagyj el engem, szabadító Istenem!* (Zsolt 27,9)

Ó, hagyj meg Örökkévaló Szent Lelkednek,
Hogy mindig maradjon pihenőhelye
A mi megtisztított lelkünkben!
És tedd, hogy lelkünk titkos mélye
Neked áldozva legyen Lelked tiszta,
méltó szentélye!

(C.H. Spurgeon: Reggel és este – Napi áhítatok, május 25. reggel) ■

mostanában gyakran feltett kérdésre: „Hogy engedheti meg Isten?” – ebben a versben találtam meg azt a választ, amely régóta létező kijelentése az Isten Szentlelkének, csak valami eddig elhomályosította. Illetve valaki, aki hol világosság anygala képében megjelenő Isten-ellenség, hol habzó szájú, mindenkit felfalni akaró ordító oroszlánként tomboló (mint most!), hatalmát gyakorló gonosz.

Milyen könnyen megingat sokakat ez a tombolás, s ő eléri célját, azt, hogy megkérdőjelezze a világ Ura és Teremtője hatalmát, mindenhatóságát. Már Ádám és Éva is hitt neki, aztán népek, nemzetek sora. S ha Szentlelkét kérve, őszintén magadba nézel, testvérem, akkor be kell lássad, téged is megkísértett a gondolat, amit a kiáltozó, istenüket hívó Baál-papoknak mondott Illés: „Kiáltsatok hangosabban...! Talán elméledik, vagy félrement, vagy úton van, vagy talán aluszik, és felszerken!” (I.Kir. 18:27.)

A 73. Zsoltár írója is, látva az emberek viselkedését és a történéseket, s nem értette, hogy mi miért van, ezt írja: „...bementem az Isten szent helyébe: megértettem...” (Zsolt. 73:17.)

Mit olvastunk Ezékiás királyról? „...keresvén az ő Istenét, teljes szívvel járt el...” Miben? Élére állt és vezette a rábizott népet az Isten szerinti úton: „Kiment az egész Izráel... – s a bálványokat széttörték, az Aserákat kivagdalták...” (1. vers)

Nem sorolom tovább, de látható, hogy valami nagyon szomorú, bálványokat imádó, idegen kultuszt gyakorló életet élt a választott nép.

Nekünk olyan könnyű másokra mutogatni, könnyű a másik szemében meglátni a szálkát! Mi az oka, hogy a gerenda rejtve van? Elhittük, hogy az, amiről az ige úgy szól, hogy nem Istentől való, abban azért van valami jó is? Megerősödött bennünk az a szemlélet, hogy nekünk meg kell ragadnunk minden lehetőséget és minden áron; mert igaz valahol az a mondás: minden ember a maga szerencséjének kovácsa.

A testkultusz rengeteg formája dívik szerte a világban: jóga, karate – hogy csak a két legismertebbet említsem. Mindkettő mélyen hallgat arról, hogy miközben a testét valahol erősíti az embernek, meglopja a lelkét. Mert az egész mögött ott van a munkálkodó démoni lélek. S ami igazán szomorú, hogy gyülekezetbe járó emberek, akik keresztyénnek vallják magukat, kétfelé sántikálnak! Azt mondják, hogy „testgyakorlasként” végzik a kínált gyakorlatokat. Hallgatják az ígét, és... És panaszoznak, hogy teljesen érintetlen marad az életük, nincs a vágyott és Istentől ígért megújulás. Nem változik az életük, sőt körbeveszi őket valami

homályos bizonytalanság, valami lelki-szellemi leépülés, s a vágyott cél egyre távolodik. Azért, mert a Nyugat, a modern 21. század kínál valamit a tudomány által is már elfogadott és gyakorolt praktikákból, de ami az Ige mérlegén nem áll meg, nem szabad elfogadni, nem szabad gyakorolni!

A gazdag, amikor már vesztesként ébred a pokolban, kéri Ábrahámot, hogy vagy Lázárt, vagy egyet a „hitelesek” közül küldjön el az övéihez, hogy ne tévedjenek az ő útjára. Ábrahám így válaszol: „Van Mózesök és prófétáik; hallgassák azokat.” (Luk. 16:29.) Isten senkit sem hagyott magára! Adta az írott Igét, adott magyarázókat; s elsősorban nem emberekre kell gondolnunk, az ő tanításaira, hanem a testté lett Igére, Jézus Krisztusra és a Szentlélek által leíratott Igére, a Bibliára! Ott minden világosan le van írva, s aki – mint Ezékiás király –, enged a Lélek munkájának, megtapasztalja, hogy egyre többet lát. Látja a saját bűnét, persze a másokét is, de látja azt is, hogy Isten kegyelmes, és nem ítéltre vezet.

A választott nép az engedelmesség útján követte vezetőjét. Egyre többen lettek, imádták az Istent, és mindenből, amit kaptak, hálával áldoztak.

Most volt pünkösöd: „...mindnyájan egyakarattal együtt voltak...” (Ap.Csel. 2:1.) „És foglalatosság voltak az apostolok tudományában... együtt voltak, és mindenük közös volt.” (Ap.Csel. 2:42, 44.) Isten nem kívánja, hogy szolgálai módon és erőlködve tegyünk ugyanezt, de azt várja, hogy a személyesen nekünk címzett ígére őszinte szívvel válaszoljunk, mint a tékozló fiú: „...nem vagyok méltó, hogy fiadnak hívattassam...” (Luk. 15:19.); hogy meglásd, meghalljad te is a szíved mélyén: „ez az én fiam meghalt, és feltámadott; elveszett, és megtaláltatott.” (Luk. 15:24.)

Testvérek, a „Hol van az Isten?”, „Hogy engedheti meg az Isten?” stb. kérdések ezek után már nem azok, hiszen látni fogod, hogy mindenben Isten hatalma lesz és lett eddig is nyilvánvalóvá. Ő előre megmondta, hogy mi lesz a Tőle elforduló világgal, emberiséggel, de azt is, hogy mi lesz az Őrá figyelőkkel.

A Máté 7:21-ben így figyelmeztet az ige (mert lényegét tekintve a kettős életet élőkről beszél): „Nem mindenki, aki ezt mondja nékem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába; hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát!” Ámen.

Pap Lászlóné lelkipásztor

Kedves testvérek! Amikor összefoglaljuk pünkösdi történetét, lelki szemeink előtt ott van a tanítványi sereg, a tizenkettek, a maradék, azok, akik Jézus Krisztus közvetlen környezetéhez tartoztak. Együtt voltak egy kis felső szobában, és remegve várták, hogy amit Jézus megígért, beteljesedjen. A szívükben ott van még a pillanat, amikor szemük láttára felemeltetik Jézus, felhő takarja el szemük elől, és hallják a hangot is, a mennyei szót, hogy majd vissza fog jönni ebbe a világba, úgy, ahogyan látták Őt elmenni.

Milyen fontos, hogy ez az ígéret ott van a szívükben: Jézus visszajön! Lesz egy olyan pillanat, egy olyan helyzet, amikor közelebb kerülhetnek hozzá, mint amikor a személyes életükben a mindennapokban találkozhattak vele. És a felső szoba ajtaja megnyílik. Valamifajta szélrohamhoz hasonló zúgás hallatszik, és lángnyelvek jelennek meg, amely mindegyikükre leszáll. Isten Szentlelkével töltekeznek be. És szinte már látjuk is a következő képkockát, ahogy ezek az addig reszkető emberek kiállnak bátran, és Jézus Krisztusról tesznek bizonyosságot. Ott vannak Jeruzsálemben, a törvényadás és az aratás ünnepén, és zarándokok ezrei előtt beszélnek a megfeszített és feltámadott Jézusról.

Mennyire nosztalgikus kép ez számunkra! Valamikor úgy volt, hogy emberek Isten Szentlelkétől átjárva kiálltak, és úgy tettek bizonyosságot mások előtt, hogy annak hatására megsokszorozódott a Krisztust követők közössége. A közelmúltban pedig azt hallottuk, hogy az Egyesült Államokban egy fiatal lelkipásztor egy egyetemi istentiszteleten bűnvallást tett az egyetemi ifjak között, és ennek az lett a következménye, hogy emberi életek újultak meg. Napokon, sőt talán egy héten keresztül sem fejeződött be az istentisztelet. Ez nem az apostoli korban volt, ez most történt. Egymás után érkeztek a dicsőítő kórusok, melyek nem a többszólamúságukkal, hanem a harmóniájukkal dicsérték, magasztalták az Istent énekeszóval, és sorra jöttek a bizonyágtételek Jézus Krisztus szabadításáról, a szabadító Isten valóságáról. Mert mindaz, amit az első pünkösdről elmondtunk, nem egy régi történet, nem egy régi mese. Pünkösdi mindig ma van, és reménység szerint holnap, és pünkösdi nem másutt van, mint a gyülekezetben.

Olyan furcsa, hogy az első századokban az a fajta belső egység, amit mi úgy érzünk, hogy hiányzik, milyen hamar megbomlott. Az első századok Krisztus-koncentrátsága és a testvérek egymásra utaltsága néhány évtizeden belül gellert kapott. Egyre inkább az jelent meg a gyülekezetek közösségében, hogy ki tud nagyobb, többet vagy mást megmutatni Jézus Krisztusból.

A korinthusi levél háttérében ez a fajta aprózódás, magamutogatás, különbségtétel áll. Rögtön a levél felütésében azzal találjuk szembe magunkat, hogy az apostol abban a közösségben, amelynek plántálója volt, ahol hirdette az evangéliumot, ahol nem akart másról tudni, csak Jézus Krisztusról, róla is mint megfeszítettéről, vannak, akik idehúznak, odahúznak, a vezetőket választják személyes példájuknak. Az egyik az egyik vezető mellett, a másik a régi vezető mellett, a harmadik az új vezető mellett, a negyedik meg azt mondta, én körön kívül vagyok, de mégis különb tőletek. Az aprózódás, az egység megszűnése, a lelki értelemben vett magamutogatás is a közösség részévé lett, de azt mondja az apostol: „Ez ne így legyen közöttetek!”

Ausbury Egyetem (USA) 2023. február

A Szentlélek mindig Krisztusra mutat

Nyilas Loltán esperes pünkösdi prédikációja

Textus: 1Korinthus 12,1-3

Sőt, az elmúlt héten, amikor a Biblia mellé összegyűltünk, és bűnbánati alkalmainkon estéről estére olvastuk az ígét, hogyan szerezte a mi Urunk Jézus Krisztus az úrvacsorát, hogyan kapta meg ezt a belső bizonyosságot Pál apostol, aki egyébként nem volt részese az első vacsorának, ami Jézus életében az utolsó vacsora volt, azt mondja az apostol, hogy „károtokra gyűltök össze. Mert amikor az istentiszteleti közösségben összegyűltök, akkor az az egység, amelyet Jézus Krisztus adott, tönkremegy, megbomlik.” Az I. század korinthusi gyülekezetében az istentiszteletet követően még egyes lehettek a szeretetvendégségben – a mi fogalmaink szerint. Közösen étkeztek. De azt mondja az apostol, hogy „amikor összegyűltök, mindenki csak saját magával van elfoglalva, mindenki a saját ételét eszi meg.” Néhány évtizeddel ezelőtt úgy mondták ezt, hogy mindenki a maga pecsenyéjét süti, és nem tudtok a másokra tekintettel lenni. Elnézitek, hogy a másik éhez, vagy bővölködik. Szétszakítjátok Krisztus testét” – mondja az apostol. Ezért mondja, hogy „adok egy példát, hogy az úrvacsora közösségében, az úrvacsora jegyeit véve mindannyian egyesek vagyunk. Bűnösök, kegyelemre szorulók, Krisztus áldozatát elfogadjuk.

És a harmadik nagy egysége a korinthusi levélnek az a nyitány, amelybe most belekapcsolódtunk. Hogy nemcsak a lelki vezetők között osztódik meg a gyülekezet, hogy én ide tartozom, én pedig oda tartozom, nemcsak az úrvacsora vagy a szeretetvendégség kapcsán török meg az egység, hanem a szolgálatok tekintetében is. A lelki ajándékok és a lelki ajándékok által szolgálók tekintetében is. Ott is megjelenik egyfajta magamutogatás, az egyéni kegyességnek a maximalitás felé való kidomborítása. Megjelenik, hogy minél extrémebb legyen egy gyülekezeti szolgálat, minél inkább mutatósabb, elragadóbb, eksztatikusabb legyen.

Talán nem értitek félre, amit most fogok mondani. Van egy ismerősöm, akivel néha találkozom az utcán. Aki egyébként „nem is olyan rossz ember”. És amikor beszélgetünk, mindig oda lyukad ki, hogy „egy hiányosságom van. Hogy vajon beteltem-e Isten Szentlelkével?” Mindig ezt kérdezi tőlem. És amikor megkérdeztem tőle, hogy „szerinted Jézus Krisztuson túl micsoda az Isten Szentlelkével való betöltekezés?” – akkor abban a pillanatban (az ő szavajárását mondom), megpödrí valami a nyelvét. Ezt a kifejezést használja, hogy megpödrődik a nyelve. Egy olyan imádságba kezd, amelyet én magam nem értek, ő pedig azt mondja, hogy

„ez a lélek imádsága”, és most én is imádkozzam így. Testvérek, én nem a hitében kételkedem. Nem arról szeretnék szólni, hogy a Szentírásban a nyelveken való imádság kegyelmi ajándék. Az apostol azonban azt mondja, hogy a gyülekezet közösségének az egység, az értelem, az egyfelé nézés, az ige hirdetése és a szeretet-szolgálat gyakorlása a legfontosabb jellegzetessége. Mert az apostol erre helyezi a hangsúlyt. Hogy a gyülekezet közössége ne széttartson, ne szétfusson, ne szétmenjen, ne különváljon, hanem a Lélek által egységes maradjon. A kegyelmi ajándékokról beszélve azt mondja, hogy a legfontosabb az, ami a közösséget, a gyülekezetet építi.

Persze igaz az is, kedves testvérek, erről is beszél az apostol, hogy nem csak tiszta lélek működik. Arról is beszél, hogy sokfajta elragadtatás van. Arról is beszél, hogy ilyen megjelenik az egykori és a mai pogányságban is, hogy a gonosz is tud megragadni, tud futásnak indítani lábat, önkívületbe ejtő szavakat vagy pillanatot teremteni. Van ilyen is. De vajon nem a gonosztól van-e az, amikor az ember csak – így mondom – állandóan pörög. Amikor szünet nélkül hajt. Amikor úgy érzi, hogy nincs egyetlen egy pillanat nyugalma sem. Vajon nem a gonosztól van-e az, amikor az ember nem tud végre megpihenni. Nem a gonosztól van-e, amikor az ember nem tudja a szívét vagy a gondolatait egy pillanatra kikapcsolni. Sokféle elragadtatás van, sok minden, ami felpörgeti a mi szívünket. De a lényegre csak Isten Szentlelke tud bátorítani bennünket.

A lényeg, amit Pál apostol a korinthusi gyülekezetnek mond, és ezen a pünkösden Isten a mi szívünkre is helyez, hogy csakis a Szentlélek az, aki a szádra azt a hitvallást tudja adni, hogy „Jézus Krisztus Úr”. Sőt, még drasztikusabb leszek, bár talán ez a mi fülünknek annyira nem is tűnik bántónak: a Lélek tudja a nyelvünkre adni azt a hitvallást, hogy „Jézus az Úr”.

Tudjátok, az első századoknak nagy kérdése ez. Kicsoda az Úr ebben a világban? A császár? A világi hatalom? Aki már földi életében is megépítette a maga templomát? Hogyha elmentek Rómába, láthatjátok azokat a templomokat, ahol az élő királyt, az uralkodót imádták, neki mutattak be áldozatot. Vagy Krisztus az Úr? Hogyne volna az! Még a zsidóság is ezt várta, ezt vallotta, hogy majd a Messiás lesz az Úr, a felkent, a szabadító, de hogy Jézust valaki Istennek mondja, ez a Szentlélek munkája.

Ebben az igeszakaszban szinte fájó olvasni azokat a sorokat, amelyeket az apostol mond. „Mert senki sem mondhatja, Jézus átkozott, aki Isten Lelke által szól, és senki sem mondhatja, hogy Jézus úr csakis a Szentlélek által.” Az a kifejezés, hogy Jézus átkozott, a kítaszítás szava volt. Az a szó, amit néhányan talán ismernek az egyháztörténelemből is, átvődött a régiak világába, ez az *anathema* kifejezés. Amikor valakit kiközösítettek egy közösségből, akinek nem volt ott helye. Luthernek nem volt helye a Nyugat-római egyházban. *Anathema sit* – „ki vagy kiközösítve, légy átkozott!” – ez volt a pápai hullában. És az első zsidó keresztyének sem volt helyük a zsinagógákban, akik megvallották, hogy „Jézus

az Úr”, hogy aki eljött, aki emberként született, akinek az édesanyja Mária volt, aki 33 évet élt, aki a kereszten meghalt – „Ő az Úr!” – az legyen átkozott.

Testvérek! A gyülekezet közösségének kell lennie annak a helynek, ahol ez a hitvallás, hogy „Jézus az Úr”, mindig a Názáretire mutat, mindig a mi Megváltónkra mutat. És ezt sem te, sem én nem mondhatom magamtól. Ezt Isten Szentlelke adja. Mert íme, milyen fontos az, hogy Isten nem néma, nem bálvány, nem magatehetetlen bármi, szobor vagy filozófia vagy elv, hanem Jézus az, akinek hallani lehet a hangját, lehet tudni az Ő szabadításáról, lehet tudni az Ő győzelméről. Isten Szentlelke vezette el Bartimeust is arra, hogy Jézusban, a Názáretiben higgyen, és hogy meglássa Őt, mint életének középpontját és Megváltóját.

Miért? Mert Isten Szentlelke mindig megmutatja, milyen állapotban vagyunk. Isten Szentlelke megmutatja, hogy koldusok vagyunk. Isten Szentlelke megmutatja, hogy vakok vagyunk.

Ő, de sokan kérdezik ebben a világban, hogy mi a csalódásaink oka? Miért nem úgy mennek a dolgok, mint ahogyan reméljük a saját életünkben? Hát nem azt teszem, amit minden normális ember tesz? Nem azt teszem, hogy szeretem a családomat? Nem azt teszem, hogy gondoskodom a reám bízottakról? Nem azt teszem, hogy az életet megpróbálom valamilyen formában gazdagabbá tenni azzal a tehetséggel, amit kaptam? Mi ebben a baj? Semmi. A baj az, hogyha ezt Isten nélkül teszem. Mert Isten nélkül vakok és nyomorultak vagyunk. Isten nélkül csak kiáltók vagyunk. Isten nélkül csak azt tudjuk mondani: „Uram, irgalmazz!” Az egyházi hagyomány ezt így folytatja:

„Krisztus kegyelmez! Egyedül a Szentlélek az, aki rávilágít a saját állapotomra, és milyen jó, hogy nemcsak erre. Mert hogyha csak azt mutatná meg, milyen vagyok, abba belepusztulhatok.

Tudjátok, a tékozló fiú történetében, amikor koldusként, kondásként, megvettként, ilyen kitaszítottként éli a fiatalabb gyermek az életét az apjától távol, amikor rájön, hogy hol tart az élete, akkor az jut eszébe, hogy otthon bővölködnek. Milyen jó, hogy a Szentlélek Isten nemcsak arra mutat rá, hogy milyenek vagyunk, hanem hogy van otthon. Arra mutat rá, hogy kicsoda szabadíthat meg bennünket. Arra mutat rá, hogy kicsoda Jézus Krisztus. Arra mutat rá, hogy Jézus ma is beszél. Nem néma, hanem hív bennünket. Nem magadtól, nem magunktól jövünk erre rá, hanem a Szentlélek mutat Jézusra. És a Szentlélek mutatja meg a kereszti titkát, hogy Jézus Krisztus miattam, helyettem és értem szenvedett, és éppen ezért a Szentlélek az, aki bátorít bennünket, hogy közösen kövessük a mi Urunkat.

Kedves testvérek! Pünkösöd története nem a múlt története, hanem a mai napé. Kérjük, hogy árássa ránk Urunk az Ő Szentlelkét, hogy mi mind, akik itt vagyunk együtt, egy szívvel, egy lélekkel Jézust a mi Urunknak valljuk. Ámen.

(Az igehirdetés elhangzott 2023. május 28-án, pünkösöd vasárnapján a pomázi református templomban)

Kedves szülők, kedves keresztszülők, kedves ünneplő gyülekezet! A szövetség jelképe a keresztség, annak a szövetségnek, amit Isten köt velünk és a gyermekeinkkel is, amiben Isten az Ő soha el nem múló hűségét ígéri. Akit ez a kevés víz ér, az meghívást kap, hogy Isten végtelen szeretetében éljen. Végtelen és soha el nem múló, hiszen Isten jósága nem ideig való, és akarata nem ingadozik. Amit Ő megígért, az úgy is lesz, úgy is marad. Ebben az el nem múló hűségben és szeretetben élhetjük át azt, hogy mit is jelent az igazi szeretet az életünkben, és hogy mit is jelent az a kegyelem, amit Jézus Krisztusban nekünk ajándékozott. Ezáltal a szövetség által élhetjük meg azt, hogy mit jelent az igazi testvériség a gyülekezetben belül, mit jelent Isten egyházához tartozni. Ezáltal leszünk örökösivé Isten minden áldásának és a mennyek országának.

Ennek a kifejezésére pedig egy nagyon érdekes képet használ a Szentírás, miszerint Isten jelenléte az, ami által ez mind megvalósulhat. Ez a biztosíték rá, ez a forrása, hogy mindezt átélhessük. A Szentírás tanúsága szerint ugyanis Isten jelenléte nem egy szokványos jelenlét. Hittanórán sokat szokták kérdezni tőlem, főleg a kisebbek, hogy akkor Isten most is közöttünk van? Itt is jelen van? És amikor erre azt mondom, hogy igen, sokszor ezt olyan nehezen tudják megérteni. Merthogy nekik még felfoghatatlan, hogy mit is jelent Isten jelenléte. A legközelebbi módon talán úgy lenne számukra is elképzelhető, akkor tudnák megérteni, hogyha Jézus egyszerűen bejönne közéjük, és leülne az egyik padban. Számukra ennyit jelent Isten jelenléte.

A Szentírás azonban arról számol be nekünk, hogy Jézus jelenlétében, aki által Isten személyesen jött el a földre, rendkívüli dolgok történnek. Az Ő jelenlétében élhetik át a tanítványok Isten csodáit, az Ő jelenlétében érthetik meg Isten akaratát. Az Ő jelenlétében gyógyulnak meg olyan betegek, akik gyógyíthatatlanok, szabadulnak meg megszállott és bűnös emberek. És ez nemcsak tettei által történik a Szentírásban, nemcsak azáltal, hogy Jézus cselekszik vagy szól, hanem többször olvasunk arról is, hogy egyszerűen az is elég, hogyha Jézus Krisztus jelen van, és emberi életek

változnak meg. Emberi életek változnak meg azáltal, hogy szabadulás, öröm, változás van az életükben.

Isten jelenléte tehát nemcsak valami egyszerű jelenlét, valami közömbös dolog, hanem egy olyan isteni jelenlét, amiben emberi életek újulnak meg, amiben akár több évtizedes viszályok csitulnak el, amiben bűnök és fájdalmak láncai leoldódnak, amiben szabadulás, öröm és mennyei békesség lesz úrrá.

Isten jelenléte pedig nemcsak egy egyszerű mennyei jövőkép. Az Írás nem arról beszél, hogy majd egyszer, a mennyek országában átélhetem ezt, hanem arról, hogy ez a jelenlét – valóság. Valóság a mi életünkben is, hiszen a Szentlélek Isten által Jézus Krisztusban maga az Isten van jelen közöttünk, és hiszem azt, hogy most is itt van. Isten az Ő mennyei jelenlétét ígéri az Ő gyermekeinek.

Ezt ígerte nektek is, kedves szülők és keresztszülők, akkor, amikor annak idején titeket is megkereszteltek, és most ugyanúgy ezt ígéri Szofiának is. Ez az, amit igazán ünneplünk ma a keresztelő alkalmával. Ebben gyönyörködünk közösen, mindnyájan – Isten jelenlétében.

Azonban Isten jelenléte, az Ő szövetsége nemcsak egy áldás ígérete, hanem felhívás is. Hívás számotokra, hiszen ahogyan mondtuk is az elején, hisszük, hogy az Isten indította titeket arra, hogy itt legyetek most a templomban, hogy megkereszteljétek a gyermekeket, és hisszük azt is, hogy titeket is szólít, hív az Isten. Hív arra, hogy éljétek meg ezt a szövetséget, amire már sok évtizeddel ezelőtt elhívott titeket. Hogy átéljétek azt, mit jelent Istenhez tartozni, az Ő szövetségében megélni minden áldását, azt az ígéretet, amelyet nektek is megígért az Isten.

A felolvasott korinthusi levélből való ígében pont erről olvasunk, hogy Ő nemcsak azt ígéri, hogy jelen van az életünkben, hanem hív is, hogy éljük meg a vele való közösséget és akkor Ő nekünk ajándékoz mindent. Isten arra hív titeket, hogy éljétek meg az Ő szövetsége szerint – amire ti is elhívatatok –, hogy mit jelent Őt követni, tényleg Jézus Krisztus tanítványának lenni, hogy ezáltal tudjatok majd a gyermeknek is példát mutatni, mint ahogyan meg is fogjátok fogadni azt pár pillanat múlva. A Krisztussal való közösségben, ha Őt követitek, Isten jelenléte nektek is személyes valósággá lehet, és ezáltal élhetitek át Isten megújító, erőt adó jelenlétét.

Halljátok hát meg az Ő hívását, és keressétek Őt szüntelen, és meglátjátok, mit jelent Istennek el nem múló szeretete és hűsége a ti életetekben is! Ámen.

Tóth Sebestyén b. lelkipásztor

(Az igehirdetés elhangzott 2023. május 7-én Takács Szofia Edit keresztelésén a pomázi református templomban)

Nálunk keresztelték

Magdus Áron
Isten
szövetségébe
lépett

Szatmári András
Isten
szövetségébe
lépett

Varga Zsófia
Isten szövetségébe lépett

Makrai Lelle
Isten szövetségébe lépett

Nem csépel az Úr vég nélkül

Cseri István és Cseriné Istvánné Katika bizonyágtétele

Gyülekezetünk aktív tagjai közül is az egyik legelkötelezettebb, leghűségesebb szolgáló házaspár Cseri István és felesége, Kati. Bizony, régen láttuk őket a templomban, mert Pista agyvérzése óta nem tudnak személyesen részt venni alkalmainkon, azóta az interneten hallgatják az istentiszteleteket. A betegségből lábadozva idén tavasszal szó volt arról, hogy az egyik presbiteri gyűlésen Pista bizonyágot tesz, de technikai okok miatt ez végül nem valósult meg, ezért felkerestük őket otthonukban, hogy közösen mondják el, hogyan élték meg a súlyos betegséget, hogyan vezette őket Isten a gyógyulás útján; milyen harcaik, örömeik és megtapasztalásaik voltak ebben a nehéz időszakban.

PISTA: Kilencvenegy napig voltam kórházban. Az orvosok nem sok jóval biztattak. Azt mondták, sohasem fogok tudni többet járni, állandóan tolószékhez leszek kötve. Azt is mondták, hogy a látásom balra egyáltalán nem fog működni, ezért mindig bal felé fogok húzni. A bal kezemet és a bal lábamat sem fogom tudni már használni, mindez egy végső, visszafordíthatatlan állapot. Kati azt felelte az orvosnak: „Nem baj, majd újból megtanul járni.” „De mindig el fog esni!” „Majd felesgítjük!” Ehhez képest nem ülök már kerekesszékekben, nincs rá szükségem. Levittük a garázsba. Tudok járni, és lépésről lépésre jövök ki a stroke következményeiből. Már nincs szükségem katéterre sem, ami nagyon megkönnyíti az életemet.

Úgy kerültem be a kórházba, hogy itthon rosszul lettem. Kihívtuk a mentőt, de a mentőorvos nem tudta megállapítani, mi a bajom. Kánikula volt, azt mondta, biztos keveset iszom, kiszáradtam, attól van a rosszullet. És nem vitt be a kórházba.

KATI: Azért hadd tegyem hozzá, hogy nem voltak egyértelműek a tünetek. Mert a strokeknak vannak egyértelmű tünetei: fél oldala megbénul és a száját nem tudja mozgatni. Pistának nem voltak ilyen tünetei. Tudott beszélni, és nemcsak az egyik, hanem mindkét oldala megbénult. Az egész teste olyan volt, mint egy szalmabábú, vagy mint egy babzsák. Kérdezte a mentőorvos: „Mije fáj?” Azt felelte: „Mindenem.” „Olyan nincs!” „De higgye el, mindenem fáj!” Erre a mentős bosszús lett, és azt mondta: „Nincs magának semmi baja! Csak öreg.” Adott egy vérnyomáscsökkentő tablettát a nyelve alá, és elment.

Pista teljesen magatehetetlen volt. Úgy kellett etetni, itatni és így tovább. Másnap fel-

jöttek Brigiék, és megbeszéltük, hogy kihívjuk az ügyeletes orvost. Megvizsgálta, de ő sem tudta megállapítani, mi a baja. Azt mondta, nem látja a stroke tüneteit rajta, hát hogy küldje be így a kórházba? Valamit rá kell írnia a papírra. Egyszer csak azonban észrevett valamit. „Mindig ilyen a bácsi bal szeme?” – kérdezte. Mi semmi különösöt nem vettünk észre a bal szemén, de a doktornő igen. „Nézzé csak az ujjamat!” – és odatartotta Pista bal szeme sarkához. Pista nem látta az ujját, mire a doktornő azt mondta: „Ez már a stroke tünete.” Így utalta be a kórházba.

Vártuk a mentőt. Pista a szobában magatehetetlenül feküdt, mi kint a lányunkkal arról beszélgettünk, hogy most hogyan tovább. Aztán Pista behívott, hogy menjek be hozzá. Tulajdonképpen elbűcsűzött. Bocsánatot kért tőlem, és kérte, mondjam meg a gyülekezetben is, hogy mindenkitől bocsánatot kér, akit megbántott, aki ellen valamit is vétkezett, és hogy mindenkit nagyon szeret. Meghagyta, hogyan temessük el. Látszott rajta, hogy megérintette a halál szele.

PISTA: Jött a mentő, és bevitték a kistarcsai kórház neurológiájára. Ott voltam egy hétig, a következő tizenkét hetet pedig a rehabilitáción töltöttem. Amikor a rehabilitáción voltam, már könnyebb volt. Minden nap levitték az emeletről az udvarra, ott vártam tolókocsiban a látogatóimat. Borzasztó dolog volt kilencvenegy napig csak feküdni, mert mozdulni sem tudtam. Egyszerűen képtelen voltam mozogni. Járni egyáltalán nem tudtam, és semmit nem tudtam megfogni sem. Egyszer lefordultam az ágyról. Istennek hála, semmi bajom nem történt, de a hatalmas robajra összeszaladtak a nővérek. Azt hitték, földrengés van.

A neurológián átéltem, hogy teljesen tehetetlen vagyok. Nem tudtam elképzelni sem, mi lesz velem, hogyan fogok élni ezután. Belelendültem. Nekem soha ilyen problémám nem volt. Még magas vérnyomásom sem volt. Most pedig hirtelen minden megváltozott. Sírtam, sírtam és csak sírtam. Jöttek elő a bűneim, és rémálmaim voltak.

Mélyen magam alatt voltam. Isten nagyon rám terhelte, hogy tulajdonképpen magam vagyok az oka annak, hogy ide kerültem. Egész nap ültem a számítógép előtt, pedig Kati is és a testvérek is sokszor mondogatták, hogy többet kellene mozognom. Amikor meglátogattak, mindig a számítógép előtt találtak. Nagyon belebonyolódtam a ppt-k készítésébe. Én úgy gondoltam, hogy ezekkel a képekkel, szövegekkel, versekkel örömet szerzek az embereknek, valójában azonban

a számítógép rabjává váltam. Boldog voltam, ha valaki visszajelzett, hogy tetszett a ppt, amit küldtem neki. Aztán most nem hogy olvasni nem tudtam, még azt sem tudtam, hány óra van. Mindig az ágyzsomszédomtól kérdeztem, mennyi az idő. A világgal semmi kapcsolatom nem volt, a telefont sem tudtam kezelni, nem is volt nálam.

Tudom, hogy az imádság tartotta bennem a lelket. Nagyon sokat imádkoztam. Nem hangosan, csak magamban. Azelőtt keveset imádkoztam, most sok időt kaptam Istentől, hogy beszélgessek vele. Eszembe jutottak olyan bűnök, amelyeket sohasem vittem az Úr elé. A megtérésemkor még igen, de aztán már nem tartottam fontosnak. Nem éreztem annyira szükségét. Most volt időm gondolkodni, mert kilencvenegy napig csak feküdtem, más dolgom sem volt, csak vele lenni.

És Isten rám terhelte minden bűnt. Azt a gondolatot adta, hogy kérjek bocsánatot azoktól, akik ellen vétkeztem. És meg is nevezte őket személy szerint. Főleg Katitól kellett bocsánatot kérnem. Nem „nagy” dolgokért, nem erről van szó. A mindennapi élet bűneiért. Egész egyszerűen azért, hogy nem úgy bántam vele, ahogy kellett volna. Hogy nem voltam olyan, mint kellett volna. Sok-sok bűn terhelte, elszorolhatatlan. Elmondtam neki, ahogy tudtam, és Kati megbocsátott.

KATI: Papó két hétig vallott és sírt. Sírt és vallott. Végül már azt mondtam neki, hogy „amit már egyszer megvallottál, Isten már elfelejtette. A háta mögé vetette. Én is megbocsátottam, most már felejtsetek el!” De azért még időnként elő-előhozta.

A megtérése előtt mindig mondogatta: „Hát miből térjek én meg? Én jó ember vagyok.” És világi értelemben Pista tényleg jó ember volt. De mondtam neki, hogy „ha egyszer Jézus Krisztus szemébe belenézel, meglátod, hogy semmi jó nincs benned.” Akkor bűnbánatra jutott, megtért, mert meglátta, hogy ő is kegyelemre szoruló ember. Mint minden ember. Akkor boldog volt, hogy az Úr neki is megkegyelmezett. De ezzel le is zárta az ügyet. Nem gyakorolta azt, amit mindig tanítani kellene a szószékről, még a hívő embereknek is, hogy „valljátok meg bűneiteket egymás előtt, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok”. Hiába mondtuk neki többen is. Volt nálunk egy kis házi imakör. Közösen gyakoroltuk az igeolvasást, imádkozást, bűnvallást. De Pista sohasem akart ezeken részt venni, mert nem akarta magát kiadni. Szégyellte. Persze erővel senkit sem lehet bűnvallásra kényszeríteni, de Istennek van hatalma rá. Hát most rákényszerítette.

PISTA: Isten engem nagyon mélyről ragadott ki. A szüleim ugyan nem voltak rabjai az itálnak, de mindkét nagyapám és szinte az egész rokonságom majdhogynem alkoholistá volt. Talán emiatt volt bennem, hogy annyira szégyelltem magam mindenért, és nem akartam kiadni magam, bár én se nem cigarettáztam, se nem ittam, amiért hálát adok Istennek. De az, hogy nem akartam a bűneimet kiadni, egyben azt is jelentette, hogy nem akartam azokat elhagyni sem. Talán egy kicsit próbálkoztam, de nem ment. Gyenge voltam. Mindenféle tisztátalansággal ettem a lelkemet, miközben azt hajtogattam, hogy én egy kegyelmezett, hívő ember vagyok. De Isten nem engedi az övéit, hogy bűnben, szennyben éljenek, hanem figyelmezteti őket. Engem is folyamatosan intett, dorgált, csak nem akartam meglátni az összefüggéseket.

KATI: Voltak az életünkben Istennek nehezen érthető döntései. Például, amikor fiúnk Laci és a felesége Zsuzsi autóbalesetben meghaltak, azt mondtam: „Uram, nem értem, miért döntöttél így, de elfogadom”. Utána hozzánk is eljutott ilyen beszéd, hogy „hát a Cseriék olyan nagy szentek, mégis így veri őket az Isten”. Nem értették, hogy mi nem veszítettük el őket, hanem előre mentek. Megvannak, és ott élnek Jézus Krisztussal. Hiszen mindketten hívő emberek voltak. De Pista képtelen volt ezt feldolgozni. Hiába mondtam neki: „Pista, ne vakargasd a sebedet, mert a végén még elvérzel!” Naphosszat Laciék képeit nézegette, meg a róluk készült videókat, és sírt. Ez így ment hónapokig, míg aztán egy évre rá már olyan gyenge lett, hogy el kellett vinni az orvoshoz. Vastagbélrákot diagnosztizáltak. De erről úgy beszélt, mintha ez valami nagy dicsőség lenne. Annak a jele, hogy ő

annyira szerette Laciékát és szenvedett a haláluk miatt, hogy beteg lett tőle. Én azt mondtam Istennek: „Uram, Te vagy az Isten, mi meg emberek vagyunk. Te tudod a mi fogantatásunkat, meg az utolsó leheletünket, és hogy mi van közben. Nem értem, hogy miért rendelkezél így, de jól van így.”

Pista világnézete abból indul ki, hogy minden ember Isten képére teremtett, ezért jó. Persze tudja, hogy „bűnben születünk, és bűnben melengetett a mi anyánk”, de az ő gondolkodásmódja szerint mivel minden ember jó, csak a jót lássuk az emberekben. Ebből persze következik, hogy magáról is azt tartotta,

hogy ő jó. „Jó vagyok.” Lehet, hogy ezért neki keményebb figyelemre volt szüksége, mert annak idején még nem éltük át a daganatos betegség szellemi oldalát, ami most a stroke után viszont teljes világosságában áll előttünk. Amitől megnyugodott, és az egyénisége is teljesen megváltozott.

Aki ismeri Pistát, tudja, hogy mindig milyen vidám, jó kedvű ember volt. De ahogy öregedett, egyre keserűbb lett. Ahogy dúlt belül a harc, az látszott kívülről is, mert olyankor ingerülten lógatta az orrát. Mindenért megsértődött, indulatos és türelmetlen volt. A stroke után azonban kivirult, és olyan lett, mint egy gyermek. Folyton azon aggódott, hogy bemegyünk-e hozzá. Félt, hogy nem látogatjuk meg. Nem tudom jól elmondani, de egészen más lett a lelkülete. Már a kórházban természetes lett, és amióta 2021. szeptemberében hazajöttünk, mindig azzal kezdjük a napot, hogy imádkozunk és együtt olvassuk a Bibliát, együtt énekelünk. Pista folyton mosolyog, és már nem sértődik meg mindenben, még viccelődni is lehet vele. Korábban az egója olyan volt, mint a jegenyefa, most meg együtt tudunk nevetni egy-egy furcsa mondatán, szófordulatán, vagy hogy nem tudja rendesen kimondani azt, hogy „rehabilitáció”.

PISTA: Isten levette rólam a számítógép-használat szenvedélyének köteleit, amit magamra csavartam. Megszabadított ebből a függőségből. Nincsenek internet-elvonási tüneteim. Legfeljebb csak ige hirdetések miatt megyek fel a youtube-ra, mert nagyon jó ige hirdetések tudunk innen meghallgatni. De teljesen megszűnt bennem az a vágy, hogy mindenfelé böngészgessék a neten.

És egyre jobb állapotban vagyok. Amikor hazajöttem, két hétig csak feküdtem. Aztán szép lassan felkeltem, ültem az ágy szélén. Aztán Kati biztatott: „Állj fel, Papó! Tedd a nyakamba a karodat!” Így lépegettünk először csak az ablakig, meg vissza. Néhány lépést. De nagy dolog volt! A feleségem volt a gyógytornászom.

Kitartó és rendíthetetlen volt. Hetekig, hónapokig. Sokat küzdött velem, de meglett az eredménye, mert minden lépés egyre könnyebben ment.

Sok mindentől megfosztott a stroke. Amit leginkább sajnálok, hogy nem tudok templomba járni. Hiányzik a gyülekezet, hiányzik a kórus. Nekünk szívügyünk volt a Psalmus. Mindig azt tartottam, hogy

„Az Úr rendre szoktatja a földművest, így végzi a dolgát bennünk. Bár csépeleli a búzát, de nem örökre csépeleli...”

az énekléssel dicsőítjük Istent, mert az énekelt imádság az Úr elé kerül, és kedveli azt az Úr. Az éneklés tehát egy állandó kapcsolat Istennel. Aztán mégis el-elmaradoztam a kórusból. Az utóbbi időben már nem jártam olyan lelkesen. Ráfogtam arra, hogy azért, mert fáj a lábam. Hiába mondták nekem, hogy legalább a háztömböt járjam körül naponta, és mozogjak egy kicsit, nem

mentem, mert „fáj a lábam”. Hát most mennék! Jaj, de mennék! Mennék én a kórusba is, csak most már nem tudok.

Most annak van itt az ideje, hogy csendben maradjak. Mégis boldog vagyok, mert nagyon szeretem ezeket a csendes, békességes hétköznapokat. Megcsináljuk a dolgainkat, csendben vagyunk, békességben. Imádkozunk, énekelünk, meghallgatunk igehirdetéseket – mi kell ennél több? 77 éves vagyok. Gyakran elgondolodom az életemen, mennyi jót kaptam az Istentől. Csak hálával tartozom neki. Először is kaptam tőle egy olyan csodálatos feleséget, mint Kati. 56 éve élünk együtt. Ő az én jobbik felem. Mindig azt mondom neki: „Angyalom” – mert ő az én védőangyalom. Pontosan 1963. augusztus 20-án ismerkedtünk meg egymással. Kati harmadikos középiskolás volt, én éppen befejeztem a negyediket, szeptembertől vittek katonának. Boldog és hálás vagyok Istennek, hogy elmondhatom: azóta is az én gyönyörű feleségem neve a világon a legszebb név számomra. Kaptunk gyönyörű szép gyerekeket, hitet, együtt járt a család templomba. Én mindig azt csinálhattam, amit szerettem, soha nem volt számomra teher a munkám. Ez egy nagyon nagy ajándék! A BKV-nál voltam buszsofőr és oktató.

A kórházban sok minden előjött. Úgy éreztem, mintha két életem lenne. Egy álomképszerű élet és a valóság. Most is: minél inkább visszanyerem az értelmemet, a fizikai erőmet, érzem, hogy az egóm is úgy elevenedik újra. Jön vissza az önbizalmam.

KATI: Mert nem leszünk jobbak. Minél öregebbek leszünk, annál inkább önmagunk karikatúrájává válunk. Ebből azt érthetjük meg, hogy test és vér nem örökölheti Isten országát. A testnek menni kell a földbe, mert a test sohasem lesz jó. Akármennyire akarjuk, akármennyit imádkozunk, bármennyire is odaszánjuk az életünket. Az, hogy „szüntelenül imádkozzatok”, számomra azt jelenti, hogy mint a levegővétel: beszívom, kifújom; beszívom, kifújom. Az Istennel való kapcsolatunk ilyen állandó levegővétel kell legyen. De legyen akármennyire is jó kapcsolatunk az Úrral, nem leszünk jobbak. Senki sem jó. Félreértés ne essék, magamról is beszélek. Az Úr kezében vagyunk, ez a döntő.

Isten Lelke napról napra csodálatos igazságokat világít meg nekünk. Amikor közösen olvassuk Pistával az ígét, sokszor csak 3-4 versszak az egész, de Isten Lelke mégis mindent megtesz, hogy abból még jobban megismerjük Jézus Krisztust és az Ő feltámadásának erejét. És mi volt Jézus Krisztus feltámadásának ereje? A maga teljes odaadása: „A tied vagyok, Atyám!” Ő teljesen Isten és teljesen ember

volt, mégis azt mondta, hogy „A tied vagyok, Atyám! Ahogy akarsz, úgy cselekedj velem!” Nincs saját elképzelése, vágya, csak mindent feladni. Nekünk is fel kell adni a gondolatainkat, a véleményeinket, a vélelmeinket, a vágyainkat, odatenni Isten kezébe. Mert „markodba metszettél, Atyám; cselekedj velem, ahogy Te akarsz – Jézus Krisztusért!” Mert én benne vagyok, Ő pedig énbennem.

PISTA: Amióta ez a stroke ért engem, tisztában vagyok azzal, hogy mindig másokra szorulok. A kórházban az orvosokra, nővérekre, de boldog voltam, hogy hazajöhöttem a családomhoz. Sokat jelent a gyógyulás útján, hogy itthon vagyok a családommal. Minden nap megtapasztalom hűségüket, szeretetüket. Isten szépen elrendezett mindent.

KATI: Én pedig elfogadtam, hogy Pista most az én első és legfontosabb feladatomban. Mindig is úgy igyekeztem a dolgaimat intézni, hogy én azt az Úrnak teszem. Nem embereknek akartam tetszeni, hanem hogy az én megváltó Urannak kedves legyen. Amikor még dolgoztam a GYIVI-nél, ezt ki is használták. Rakták rám a terheket. Volt, hogy lementem a raktárba, és csak sírtam: „Uram, én neked kívánok mindent végezni, és minden erőmet megfeszítem, hogy jól végezzem a dolgomat, mégis taposnak rajtam. Mindenkinek a lábtörője vagyok!” Aztán amikor kisírtam magam, és indultam fel a raktárból, hallom az Úr szavát a szívemben: „Jól vagy, jó és hű szolgálóm, a kevésen hű voltál, sokra bízlak ezután”. Csak úgy repültem felfelé, mintha szárnyakat kaptam volna az Úrtól, mert szólt hozzám az Úr!

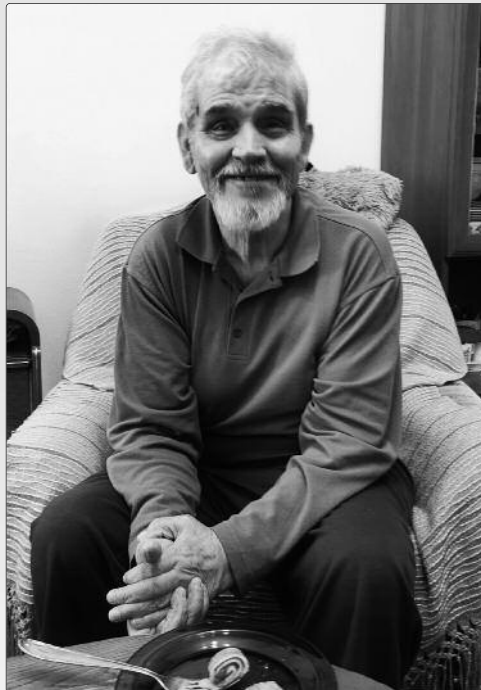
És jöttek egymás után a nehézségek, egyik a másik után. Akkor nem értettem az egészet, de lázadás nélkül elfogadtam a dolgokat. Mindig arra gondoltam, hogy Isten ígérete az enyém, és ez az Úr országára vonatkozik. Egyszer csak vakító fény villant a szívemben, ahogy az Úr világossága beragyogta. Még most itt a földön többre bíz. Egyik nehézség a másik után, amelyekbe mégsem kellett

belerokkannom, mert Isten mindehhez adott erőt, hogy békességben, egészségben meg tudjam élni és túl tudjak jutni rajta. És túl vagyunk rajtuk. Isten minden rosszból jót hozott ki. Most, hogy Laci és Zsuzsi már ott vannak az Úrnál, ezért is hálát adunk. Szeretettel gondolunk rájuk, és tudjuk, hogy majd találkozni fogunk.

Itt van Anna, a kis unokánk. Egy háromkötetes regényt tudnék írni róla, ha regényíró lennék, de röviden: ezt a gyermeket ránk bízta az Isten. 65 évesen kaptam tőle egy 11 éves gyereket. Lépésről lépésre vezetett, hogy mikor mit csináljak. Meg kellett tanítanom Annát, hogy hogyan kell tanulni, hogyan kell olvasni, számolni, meg a természetrajzot. Mindent előlről kellett kezdeni. Nagyon nehéz volt. Egy

hajnalon itt sírtam a Biblia fölött, amikor telefonon hívott Margit nővérem Sopronból. Azt mondja: „Kati, hadd olvassam fel neked ezt az ígét a Jeremiás könyvből: „Ezt mondja az Úr: Tartsd vissza szódat a sírástól és szemeidet a könyhullatástól, mert meglesz a te cselekedetnek jutalma, azt mondja az Úr, hiszen az ellenség földéből térnek vissza. Jövendődnek is jó reménysége leszen, azt mondja az Úr, mert fiad visszajönnek az ő határaitra.” (Jer 31,16-17)” Minden szívfájdalmam megszűnt. Egy szempillantás alatt elmúlt minden fájdalmam.

És hogy hogyan kell a gyermekkel bánni, azt mindig előre tanácsolta nekem az Úr. Három évig vele aludtam. Egy elárvult kisgyerek volt.

Olvastam neki egy csodálatosan szép mesekönyvből, Fésűs Éva *Ezüsthegedű* című mesekönyvből. Három év elteltével azt mondtam: „Annácska, most már te olvassál nekem!” És olvasott nekem szépen, hangsúlyozva, úgy, ahogy tanítottam, ahogy tőlem hallotta. És kitüntetéses diplomát kapott, a munkahelyén megbecsülik. Azt mondta az ígéret, „meglesz a cselekedeted jutalma” – és megkaptuk a jutalmat.

PISTA: A COVID alatt megszületett a kis unokánk, Isabelle. Gyönyörű gyermek, nagyon szeretjük. Annyi áldást kaptunk, hogy ki sem tudom fejezni. Nagy változások vannak az életünkben. De a mozgalmas életünk már a múlté. Most az elcsendesedés örömeinek időszakát éljük.

Amikor megkísért a gondolat, hogy nem volt-e hiábavaló az életem, hogy tettem-e egyáltalán valami jót, hálával gondolok vissza az élményeinkre, amiket a gyülekezetben megéltünk. Háromszor építettük újra a KIE-házat, mindig volt munka vele. Vagy amikor a templompadokat festettük. Ott volt velünk Szűcs Ferenc, akkor még nem volt professzor. Milyen jókat beszélgettünk! Sokat gondolok az akkori testvérekre. Hálát adok azért, hogy a hosszútávú memóriám még jó. Esperes úr is sokszor mondta, hogy én vagyok a gyülekezet memóriája, mert minden régi dologra emlékszem. Abban az időben még aktív presbiter tudtam lenni. Már azt is mondták rám: paptetű. Mert Pap László sem tudott nélkülözni. Ha a kocsiját nem tudta beindítani: „Pista, jöjjön, és segítsen!” Ha olajat kellett cserélni, engem hívott. Én pedig mentem, és megcsináltam. Amikor idekerültek Pomázra, nem tudta a kulccsal kinyitni a tanácstermet. „Pista, jöjjön, nyissa ki nekünk az ajtót!” És én mentem, és kinyitottam. Aztán a sok erdélyi kirándulás, meg a segélyek szállítása...

Nagyon hiányzik, hogy ott legyünk a gyülekezet életében. Amióta ideköltöztünk, benne voltunk a gyülekezeti életben. Kati gyerek-munkásként, én presbiterként, amolyan mindeneként.

KATI: Nem tudom, más házaspároknál ez hogy van, de Isten tudja, hogy hogy szerkessze össze az egymáshoz illőket. De ha Pista tűz, akkor én víz vagyok. Vagy ha én vagyok a tűz, akkor ő a víz. Fikarcnyi hasonlóság sincs a természetünk között. De a gyülekezeti szolgálatban mindig az Isten ügye volt a fontos. Mindig együtt voltunk. Ott nem volt köztünk soha nézeteltérés. Nem mondtuk, hogy ha te balra akarsz menni, én jobbra megyek, vagy fordítva. Mi mindig együtt mentünk. Együtt tudtunk munkálkodni a nagy dolgokban meg a kis dolgokban is. A terhekben nekem kellett Pistát bátorítanom, mert amikor terheket rakott ránk az Úr, akkor az én józan gondolkodásomra volt inkább szükség. Az Úr nekem adta ezt a beállítottságot, hogy biztassam Pistát: „Ne siránkozz már! Ne gyötörd magad! Ha hiszel az Úrban, akkor higgy az Úrban, hogy amit mondott, az igaz!”

Amikor Laci és Zsuzsi meghaltak, odajött hozzám egy orvos, és azt mondta, nagyon bámul engem. „Honnan van ennyi lelki erő magában?” – kérdezte. Mondtam, hogy „Doktor úr, énbennem nincs semmi lelki erő. Én össze tudnék itt zuhanni azonnal, és senki sem botránkozna meg rajta. De Jézus Krisztus azt mondta, hogy „aki hisz énbennem, ha meghal is, él, sőt, aki énbennem hisz, soha meg nem hal”. Én ezt hiszem. Hiszem, hogy a mi gyerekeink meghaltak ugyan test szerint, de ott vannak az Úr Jézusnál. Majd mi is megyünk oda. Ezért nem zuhanok össze.” Látszott az orvos arcán, szemén, hogy mit jelentett neki ez a bizonyosságtétel.

PISTA: Végtelen hála van a szívemben, hogy Isten méltónak talált engem arra, hogy megpróbáljon. Ahogy az ércet is megpróbálják, úgy vetett az Úr engem is próba alá. Teljes szívemből az Úrra bízom az életemet. Hogy meddig tart, Ő tudja. Amikor kórházba kerültem, nem a haláltól féltam, mert tudtam, hogy ha meghalok, hova kerülök. De mindig az a szándék volt bennem,

hogy amikor eljön az óra, tisztán kerüljek a színe elé. Ne találjon bennem semmi olyat, amit szégyellnem kellene. És tudom is, hogy nem fogja már a bűneimet a szememre vetni, mert Ő már elvetette azokat – Jézus Krisztusért.

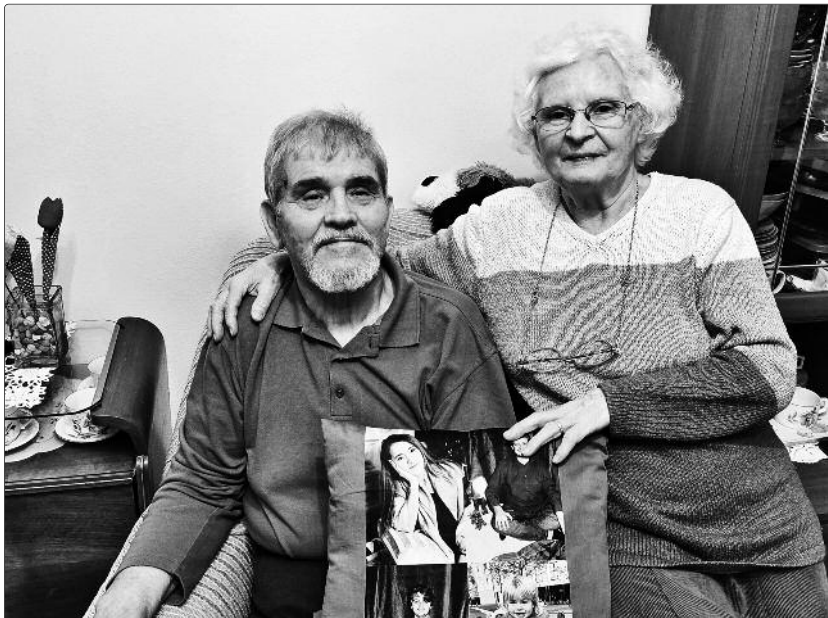
Most úgy érzem, haladékot kaptam az Úrtól, és ezt a haladékot jól kell felhasználni. Csak hálával tartozom Istennek az egész életemért. És hálás vagyok a betegségemért is, mert sok mindent megváltoztatott bennem. Sohasem vádoltam miatta és sohasem kérdeztem: „Miért, Uram?” Mert tudom, hogy ha Isten ezt mérte rám, megérdemeltem. És éppen csak annyira terhelt meg, mint amennyit elbírtam hordozni.

KATI: Mert Isten mindent bölcsen igazgat. Ahogy Ézsaiás könyvében meg van írva: „Vegyétek füleitekbe és halljátok szavam, figyeljetek és hallgassátok beszédem! Hát mindig szánt-é a szántó, hogy vessen, és barázdálja és boronálja-é földét? Nemde, mikor elegyengette színét, hint fekete köményt, és szór illatos köményt, s vet sorban búzát és árpát a kijelölt földre, és tönkölyt a szélére? Így szoktatá őt rendre és tanítá Istene. Mert nem cséplő szánkával csépelik a fekete köményt, és nem szekér kerekével tapodják az illatos köményt; a fekete köményt bottal verik ki, és az illatos pálczával; A búzát csépelik; de nem örökre csépli azt, és bár hajtja rajta szekere kerekét és lovait, de szét nem töreti. Ez is a seregek Urától származott: Ő ad csodás tanácsot és nagyságos bölcsességet!” (Ézs 28,23-29)

Ez Isten kijelentése erre a megterhelt időszakra nézve. A Seregek Ura ad tanácsot és nagyságos bölcsességet. Életgyógyító ír számomra, egy balsam ebben a nagyon-nagyon nehéz időszakban. Nem a vétkeink szerint bánik velünk az Úr, ahogy a 103. Zsoltárban is olvasuk. Csodálatos az Isten Igéje! Benne van az egész életünk. Nemcsak megvigasztal, hanem micsoda bátorítást ad! Az Úr elhordozza terheinket, mert terheinkkel együtt a vállára vesz minket. Nincs olyan ember, aki ne érezné néha, hogy ennyi, nincs több erőm. De mielőtt végleg összeroskadnánk, ad egy ilyen vigasztalást: bár cséplőbottal vernek téged, rád hajtanak lovakkal, cséplőhengerrel, mégsem zúznak szét. Mert erőt ad az Úr, hogy elbírd. Ez már egy magasabb foka a hitnek.

Az Úr rendre szoktatja a földművest, így végzi a dolgát bennünk. Bár csépli a búzát, de nem örökre csépli, bár hajtja rajta a szekerét és lovait, de szét nem töreti. Ez a példázat a mi egész életünkre vonatkozik. Rábízunk magunkat és minden dolgunkat az Úrra. Mert a terhek mellett azt is megtapasztaltuk, hogy Isten mindig felettebb meghallgatta a kéréseinket is. Legyen érte áldott az Úr neve most és mindörökké!

Puskás Attila

A templom

Egyre inkább terjed az a nézet, hogy a templom az egy kulturális intézmény. Erősítjük ezt a nézetet mi keresztyének is azzal, amikor ilyen eseményeket beengedünk, vagy szervezünk templomainkba. Amikor nem szakrális zene szólal meg egy templomi hangversenyen, vagy amikor kiállításokat rendezünk azokban. S amikor elnéptelenedett templomokat átadunk világi használatra, akkor is ezt a nézetet erősítjük meg.

Pedig a templom nem egy kulturális intézmény, hanem sokkal több annál: **szent hely**. Szent hely, ami azt jelenti: ez a hely Istené, az Ő tulajdona, az Ő háza. A templomnak különleges, sehol máshol meg nem valósítható helye és feladata van ebben a világban, amit az Isten határozott meg. Az Ószövetségi ígék és Jézus bizonyosságtétele alapján tudjuk, hogy a templom az **imádság háza**. Olyan hely, amely iránt féltő szeretettel kell lennünk.

Imádság háza. Mit jelent ez? Ilyen fontos az imádság? Bizony elengedhetetlenül fontos, mert az igazi imádság párbeszéd Istennel. Nem csak monológ, olyankor nem csak mondjuk a magunkét, hanem beszélgetünk Istennel. Amikor én beszélek, Isten figyel rám. De amikor az Isten beszél, akkor nekem kell figyelnem Rá. Imádság háza tehát azt jelenti: olyan hely, ahol Istennel beszélgetünk, ahol Isten beszél hozzánk. Nagyon fontos ez, mert akivel nem beszélünk, akivel nem vagyunk beszélő viszonyban, ahhoz az illetőhöz semmi közünk sincsen. Ha Istennel nem vagyunk beszélő viszonyban, akkor semmi közünk Hozzá.

Egy istentisztelet lényege éppen ez, hogy az igehirdetésben Isten szól az Őt kereső, a vele kapcsolatot tartó emberhez. Az igehirdetés éppen ezért nem szónoki beszéd, nem a lelkipásztor szellemi terméke, hanem Isten üzenete nekem, s a prédikátor csak közvetítő személy. Tehát minden istentisztelet lényege, hogy Isten szól hozzám. S a templom ennek a párbeszédnek egy kiemelten fontos szent helye, amit Isten őriz mint tulajdonát. Annak más funkciót adni bűn.

Minden harangszó, mely istentiszteletre hív, azt üzeni: Jöjj, mert itt és most Isten akar neked mondani valami fontosat! S amikor mi nem engedünk ennek a hívásnak, pedig elmehetnénk, akkor ezt üzenjük az Úrnak: Ma Uram nem vagyok kíváncsi Rád, nem érdekel, hogy mit akarsz mondani nekem. Bizony a templomkerülés ezeket a súlyos szavakat üzeni Istennek.

Hány ember panaszkodik arra, hogy az ő imáit Isten nem hallgatja meg. Érdeemes ilyenkor önvizsgálatot tartani, vajon az Úr nem azért hallgat, mert amikor elmehettem volna az Ő templomába, nem mentem el?

Mi van, ha ma Isten mondja: Te nem voltál kíváncsi arra, amit mondani akartam neked, most Én nem vagyok kíváncsi arra, amit te akarsz mondani Nekem. Vagy ezt is mondhatja: Már elmondtam neked azt, amire ma kíváncsi vagy, de nem voltál ott. Miért ismétlem Magam? Gondolkozzunk el ezen, és lássuk be, hogy nem elmenni egy istentiszteletre, milyen súlyos problémákat hozhat magával!

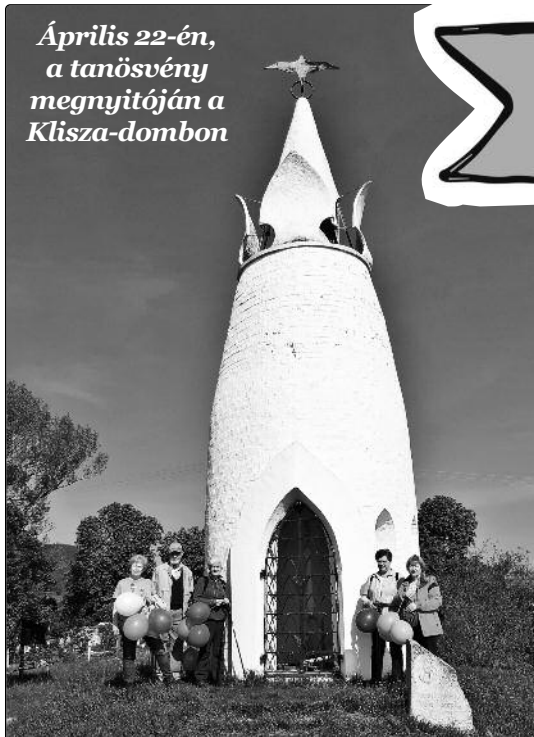
Én nem tudom, hogy ki hogyan van vele, de én nagyon várom, hogy a harangok hívjanak a templomba, ahol megtörténik az a csoda, hogy Isten szól hozzám. S én hallom és boldog örömmel köszönöm meg az Isten szavát, üzenetét. Ezért minden vasárnap, ott ahol éppen vagyok, elmegyek az Úr templomába, mert nagyon vágyom rá, hogy meghalljam azt

az üzenetet Tőle, ami engem eligazít és megerősít az Ő szolgálatában.

A templom tehát az Istennel való beszélgetés, a Vele való imádságos találkozás szent helye. Nem való oda más, csak leborulás, alázat, Istent dicsőítő ének és zene, elcsendesedés, odafigyelés és isteni szó. A templom legyen az a szent hely a számunkra, ahol tudjuk, hogy a legközvetlenebb kapcsolatban vagyunk – mert lehetünk – Istennel!

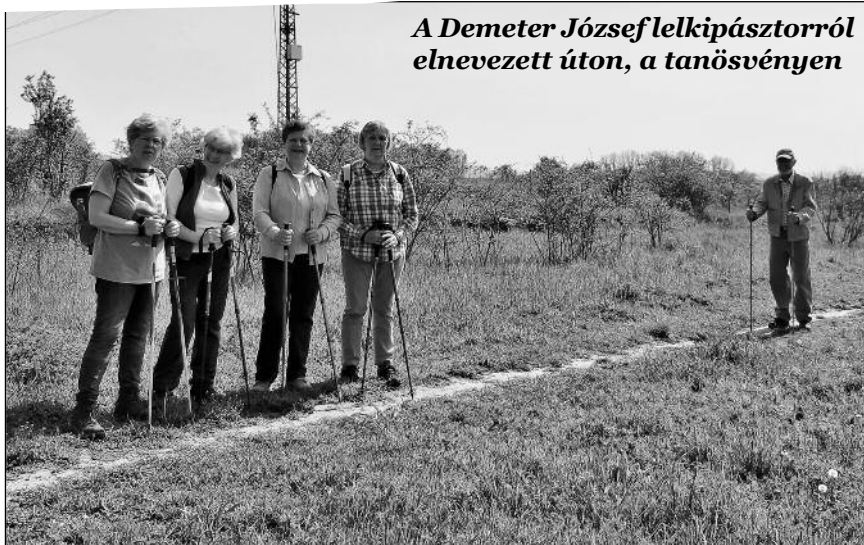
Pályi Péter ny. lelkipásztor

**Április 22-én,
a tanösvény
megnyitóján a
Klisza-dombon**

A Kiránduló kör a Föld napján

**A Demeter József lelkipásztorról
elnevezett úton, a tanösvényen**

Tíz éves gyülekezetünk Bibliaolvasó köre

„A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre.” (2Tim 3,16)

Kedves testvérek! Éppen tíz évvel ezelőtt az az igény hívta életre gyülekezetünk Bibliaolvasó körét, hogy jó volna megismerni a teljes Szentírást; elolvasni első könyvétől az utolsóig és szabadon beszélgetni róla.

2013-ban indult az első „évad”, 2017-ben a második, amelyet tematikus sorozatok követtek. A járvány miatt nehezen, de 2021 végén elindulhatott a harmadik évad, *Nyilas Zoltán* esperes úr biztató támogatása mellett.

Néhány adat

A tíz év alatt 41 résztvevője volt Bibliaolvasó körünknek, gyülekezetén kívülről és belülről egyaránt. Volt, aki rövidebb ideig tartott velünk, voltak, akik egy-egy évadra csatlakoztak, és vannak, akik tíz éve megmaradtak. Néhányan a távolból kísérték bennünket, otthonukban olvasták a kijelölt szakaszokat, de a találkozásokon nem tudtak részt venni. Nekik nehéz dolguk volt, közöttük nagyobb volt a lemorzsolódás, mert nem volt alkalmuk megélni a közösség segítő, támogató erejét.

Úgy gondolom, a tíz éves visszatekintés mellett hasznos lehet tisztázni néhány kérdést, ami az olvasókört esetleg nem ismerő testvérekben felmerülhet.

Miért nem lelkész vezeti a Bibliaolvasó kört?

Olvasókörünk – ahogyan neve is mutatja –, olvasókör, ami nem tévesztendő össze a bibliaórával, lelkigyakorlattal, teológiai ismeretterjesztő sorozattal. Bibliaolvasó körünk lényege, hogy egy előre meghatározott ütemterv szerint olvassuk végig a Szentírás könyveit. Az olvasottakról ki-ki feljegyzéseket készíthet, és kéthetente, találkozásaink során beszélgetünk arról, kit hogyan érintett az olvas-

mány. Beszélgetésünk gerincét az alábbi szempontok adják:

- Milyennek látom Istent az olvasott szöveg alapján? (Fontos különválasztani azt, amit Isten jelent ki önmagáról, és azt, ami az én benyomásom, elképzelésem.)
- Mi az, amire rácsodálkoztam? Milyen figyelmeztetést, intést és milyen ígéretet fedeztem fel a szövegben?
- Milyen kérdés merült fel bennem?
- Van-e, amire most kaptam választ, amit most értettem meg?
- Mi az, ami személyesen megérintett, ami nagyon szíven talált?

Természetesen felmerülnek menet közben olyan, megválaszolandó kérdések, amelyekhez teológiai képzettség is szükséges. Ezeket gondosan összegyűjtöttük, és az első két évadban negyedévente sort kerítettünk lelkipásztori beszélgetésekre, melyek során esperes úr

A május 4-i záróalkalmon

válaszolta meg a kérdéseket. A legutóbbi évadban a lelkipásztori beszélgetésekre ritkábban került sor, aminek két oka van: egyrészt csökkent az új kérdések száma, másrészt olvasókörünk vezetője maga is teológiai képzésben részesül a Sárospataki Református Teológiai Akadémián, így egyre felkészültebben érkezhetett az alkalmakra.

Május 14-én a Bibliaolvasó kör tagjai bizonyítást tettek a gyülekezet előtt

Legutóbbi évadunkról

2021. novemberétől 2023. áprilisig tartott a teljes Szentírás elolvasása. A Covid második hulláma idején kezdtünk; 42 alkalommal találkoztunk. A járványhelyzet miatt 16 ízben online, vagy „hibrid” módon tudtunk találkozni. 18 fővel indultunk, 13-an voltunk a végén. Többen gyülekezeten kívülről érkeztek, öt római vagy görög katolikus testvérünk is tagja volt a csoportnak. Külön ajándék volt számunkra, hogy az ismert református bibliafordításokat össze tudtuk vetni a katolikus fordításokkal.

Hogyan zajlik egy alkalom?

Este hét órakor találkozunk a gyülekezeti ház nagytermében. Az érkezést követően énekkel és rövid imádsággal kezdünk. A csoportvezető rövid felvezetése után (ami minimális kortörténeti információt tartalmaz az adott könyvről) kezdődik a beszélgetés, melynek során megosztjuk egymással az olvasottakkal kapcsolatos gondolatainkat, kérdéseinket. Az alkalom vége előtt a csoportvezető röviden ismerteti a következő két hét olvasnivalóját, majd énekkel és imádsággal zárunk. Általában másfél órás egy-egy alkalom.

Miért jó közösségben olvasni a Szentírást?

Elmondhatom, hogy a tíz év alatt sok csodát éltünk meg beszélgetéseink során. Szentanúi lehettünk annak, ahogyan egy-egy társunk formálódik az Ige fényében, ahogyan kérdései megváltoznak, felismerései születnek. Ahogyan mindenkit megmozdít Isten élő szava. Magam is a Bibliaolvasó körben élem meg legszabadabban a Szentírásról való beszélgetés örömét.

Hálás vagyok ezért a közösségért, és szeretettel biztatom a testvéreket arra, hogy ha jövőre meglátják a „Társasutazás Mózesről a

Jelenésekig” című hívogatót, bátran jelentkezzenek, csatlakozzanak hozzánk és tartsanak velünk ezen a szép úton.

Fentiekén kívül fontos célja Bibliaolvasó körünknek, hogy mindazokat, akik gyülekezeten kívülről érkeznek, az évad végén segítsenek becsatlakozni valamilyen állandó gyülekezeti közösségbe, például a bibliáorás csoportokba. Olvasókörünk tehát egyfajta missziói kapuként is szolgál, s egész gyülekezetünkön múlik, hogy a kapun belépő, otthonra talál-e majd közöttünk.

Óváryné Herpai Dóra

református diakónus, a Bibliaolvasó kör vezetője

Mit ér a művész, még ha lelkét odaszánva
Fest, ír vagy zenélve alkot, szívét kitarva,
De nem talál látó, halló, nyitott lelkű embert,
Ki időt szánva megértve őt, az alkotással betelt?

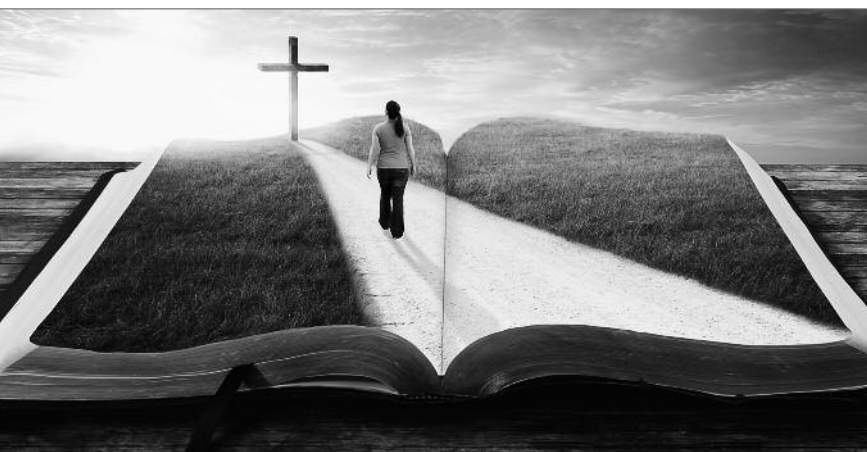
Mit ér a segítség, mit szeretetből kínálsz,
Az áldozatos élet, ha te mégis kinn állsz?
Kívül azon, hogy megértsék, mit miért teszel,
Kétkedve azon is, élsz-e vagy holnap leszel.

Mit ér az ige, ha nem olvassák,
még ha testté is lett,
Tagadják, szidják, még meg is ölték,
pedig mindenkivel jót tett.

Az örömhír, hogy feltámadt, mindent jóra fordít,
A Sátán már hiába dühöng, csalódottan ordít.
Mert Jézus nem csak ember volt, hanem örök

Isten valóban,
A világ Ura szeretettel, türelemmel vár az ajtóban.

Engedd végre be, hogy átölelhessen,
Adj át neki mindent, ahogy Ő tette a kereszten!
Ámen!

„Senki sincsen, aki elhagyta házát, vagy fítestvéreit, vagy nőtestvéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy gyermekeit, vagy szántóföldeit én érettem és az evangéliumért, aki százannyit ne kapna most ebben az időben, házakat, fítestvéreket, nőtestvéreket, anyákat, gyermekeket és szántóföldeket, üldözésekkel együtt; a jövő világon pedig örök életet.” (Márk 10,29-30)

Százszoros jutalom

Ez az ige csodálatosan megvalósult a tanítványok életében. Elhagyták házaikat, szántóföldeiket, hozzátartozóikat, családjuk tagjait az Úrért, és mily csodásan teljesedett be ez a drága ígéret az életükben! Midőn az együttélés három esztendeje vége felé járt, megkérdezte őket Jézus: „Volt-e valamiben fogyatkozástok?” És a tanítványoknak így kellett válaszolni: „Uram, soha!” Nem volt semmi jövedelmük, semmi járadék, vagy egyéb, mégis minden nap volt eledelük. Nem volt házuk, mégis minden nap találtak fedelet. Semmijük sem volt, hogy maguknak ruhát, cipőt vegyenek, és a szükséges dolgokban mégsem volt hiányosságuk soha sem.

És amiképpen történt az Úr Jézus földön jártának napjaiban, úgy történik az ma is újra meg újra a világban. Csak oda kell valamit áldozni Jézusért, akkor mindenki megtapasztalhatja, hogyan jutalmazza Ő meg ezt az áldozatot és hogyan tesz valást az ilyen bizalom mellett.

Az Úr megáldott szolgálóleánya, Tiele-Winckler Éva testvérünk nagyon gazdag apának volt a leánya. Főúri kastélyban ringatták bölcsőjét. De Jézusért odahagyta a kastélyt, és viskóba költözött, hogy gondjaiba fogadja a szegényeket és nyomorultakat. Így jött létre lassan a „Békeotthon”. Vagyonának minden kamatját erre a munkára fordította. Elérkezett azonban az az idő is, amikor a kamatok már nem voltak elegendők. Ekkor aztán Éva testvér az elé a kérdés elé volt állítva: Mi lesz most már? Korlátozni kell-e a munkát, mert nincsenek kéznél a szükséges anyagi eszközök annak folytatására? Avagy most már az egész munkát a hit fundamentomára kell-e felépíteni, vagyis minden szükséges dolgot az Úrtól kell várni ezután? Ez annál nehezebb volt, mert mindenki tudta, hogy Éva testvér

nagyon gazdag volt azelőtt. Ám ő mégis megmerte tenni a hit lépését, és nem szegényült meg. Az Úr gondoskodott Éváról, és átsegítette a nehézségeken. Milyen családról kellett ennek az édesanyának gondoskodnia! Minden nap mintegy kétezer gyermek akart jóllakni azokban az otthonokban, melyeket ő alapított! Mily nehéz volt csak egy kisebbfajta háztartást is ellátni a háborús és a háború utáni időben! És ő ellátta ezt a nagy családot! Ő látta el vajon? Nem, nem ő látta el; az Úr látta el őket. „És evének mindnyájan és megelégedének.”

Természetesen itt vannak még az Ő követésében üldözések is, minden dicsőség mellett is. Isten gyermekeinek ezt számításba kell venni. De erre következik a jövő világon az örök élet.

Sokan lesznek ott elsők, kik itt utolsók, mint az a szegény asszony Isten perselyénél, aki egyetlen fillért tett ugyan csak abba, de azzal minden vagyonát odaadta. És sokan lesznek utolsók, akik elsők voltak az emberek szeméi előtt. Mint azok a gazdagok, akiket megfigyelt, hogy az ő feleslegükből tettek bele.

Bárcsak a helyes állásfoglalásra tudnánk eljutni mindannyian a földi javak megítélése és felhasználása dolgában! „Hogy kicsi lenne nekünk a valóban kicsi és nagy lenne a valóban nagy!”

(Modersohn Ernő: 100 ellentmondás és homályos hely a Bibliában című könyvéből)

Eva von
Tiele-Winckler

Szikszai Béni

Nem késik el az ígérettel

Nem késik el az ígérettel,
Amiként olykor szorongva véled.
Véled az Isten!
Malmal lassan járnak.
A kétely halmal nem mindig
Azonnal hullanak a mélybe.
Az éjbe sokszor csak csillag ragyog,
Halkan biztat pislogó fénye.
De a nyomasztó sötétben
Körülvesz Isten nyugtató lénye.
Szakadék szélén vezet az út,
De ha lépteid Hozzá méred,
Irgalmas hűsége véled jár,
Utad célját bizton eléred.

(1973. szeptember 16.)

Örülj a fénynek!

Nem jut idő pihenésre,
feldöcögő nevetésre.
Mindig megterhelve járunk,
mindig csak csodára várunk,
pedig fényes nap vesz körül,
körülöttünk tavasz terül.
Fakadó fák, nyíló ágak,
verebecskék, kis vidámak.
Ne horgaszd fejed a földre:
zöldre fordul minden sár,
sárrá válik minden por,
jön a mennyei zápor.
Nézz az égre! Tekints végre
a Nap ragyogó arcába,
ne vessz önzésed harcába!

(1972. április 3.)

Van szabadulás, van menekvés!

Az angol parlament a rabszolgasorsról tárgyalt. Arról volt szó, hogy fel kell szabadítani a rabszolgákat. Ki kell mondani, hogy ennek az embertelen intézménynek véget vetnek. Amíg a tárgyalás folyt, az amerikai partokon izgatott rabszolgák várták a híradást, vajon mi lesz a határozat. Hogy dobogott az édesanyák szíve, akik kicsiny gyermeküket szorongatták a karjaik között, hány férfiszív szorult össze, hogy vajon tovább kell-e még hordozni ezt a gyalázatos ígát!

Végre feltűnt a hírhozó hajó a láthatáron, az izgalom tetőpontra hágtott. Mikor a hajó hangtávol-ságra ért, a hajó kapitánya, William Wilberforce a szócsőhöz lépett. Az idegek majd szétpat-

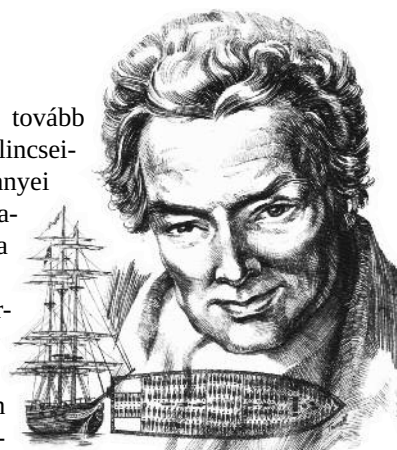
tantak, és néma csendben várták szavait. A kapitány egyetlen szót kiáltott bele a szócsőbe: „Free! Free! Free!” A parton álló tömeg, mint az orkán zúgta utána: „Free! Free! Free!” „Szabad! Szabad! Szabad!”

Csodálatos dolog! Messze túlról, a túlító partról, amellyel az átok alatt sóhajtozó és nyögő ember minden kapcsolatot elvezített, érkezett valaki. Szava beleszöng a világ életébe: „Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek”. Van szabadulás, van menekvés! Nem kell átok alatt maradnod, mert valaki magára vette az átkot, átokká lévén érettünk, hogy mi Isten igazsága lehessünk Őbenne.

Igen, el kell hogy jussál idáig: Oh én nyomorult ember, ki szabadít meg? – de ha egyszer idáig jutottál, felhangzik számodra a vigasztalás is: Van egy név, amely által van nekünk megtartatásunk: *a Jézus Krisztus neve*. – „Oh van béke, tiszta, áldott, melyben lelked megpihen, Ott a Golgotán találsz, Jézus drága vériben” – hangzik feléd biztatón és vigasztalón az ének szava.

Nem kell tovább csörgetned bilincseidet. A mennyei fényből jött valaki, „elhagyta a dicső hazát, hogy széttörhesse rabszilincünk, hogy hintsen az éjbe sugárt”. Minek gyötrődnél tovább az átok alatt? Minek menekülsz az elől, aki szeretettel vár haza, mint Fiában megváltott gyermekét? Térj vissza! Isten nem haragszik rád, az atyai ház nyitva van számodra. Igaz, a bűn zsoldját, a halált le kell fizetned, de nem kell egyedül menned a halál árnyékának völgyén, mert van valaki, aki elkísér téged. Van valaki, aki megjárta ezt az utat, és kivonta a halál fullánkját. Jézus Krisztus, az Isten egyszülött Fia!

(*Szikszai Béni: Az ember nyomorúsága című írásából*) ■

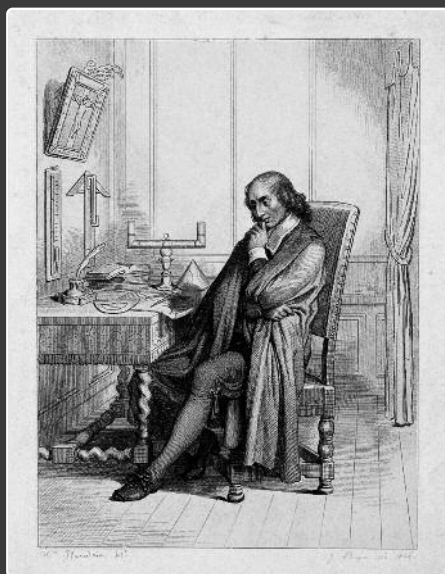
400 éve született Blaise Pascal

„Minden ember szívében van egy Isten alkotta úr, amelyet semmilyen teremtettség dolog nem képes betölteni...” (Pascal)

Blaise Pascal 1623. június 19-én született egy közép-francia kisvárosban, Clermont Ferrand-ban. Édesanyját korán elvesztette, így testvéreivel együtt apja nevelte. Adóellenőr édesapja munkájának megkönnyítésére 19 éves korában számológépet szerkesztett, ez volt a világ első mechanikus számológépe. Folyadékokkal végzett kísérletei és felismerései hozzájárultak a barométer feltalálásához, és lerakta a valószínűség-számítás alapjait.

Bár vallásosan nevelték, nem vált ettől igazi keresztyénné. Fiatalkorától kezdve küzdött benne a hit és a hitetlenség. Szeretett volna hinni, de a kétség egyre jobban rátelepedett a szívére. Mikor apja egy bal eset következtében megsérült, orvost hívott. Az orvosok azonban nem csupán a test gyógyítását tartották fontosnak, hanem a lélek üdvösségét is. Rajtuk keresztül ismerte meg Pascal az abban a korban egyre jobban terjedő janzenizmust, mely a katolikus egyház megújításáért szállt síkra. Ezen orvosok hatására kezdett bele a Biblia tanulmányozásába, és nem sokkal ezután, felismerte, hogy a Bibliában beteljesedett jövendölések vannak. Rendkívül mélyen érintette az a személyes felismerés,

hogy a bibliai próféciák igazak. Egyre másra ismerte fel a Biblia egyéb kijelentéseit is, így a megváltásról, bűnökről, megtérésről is helyes ismeretekhez jutott. Ez vezetett arra, hogy személyes hitbeli döntést hozott: Jézus Krisztust akarja követni: „Ábrahám Istene, Izsák Istene, Jákob Istene, nem a filozófusoké és nem a tudósoké. Bizonyosság. Bizonyosság! Érzés.

Öröm, béke. A Jézus Krisztus Istene, Ő az én Istenem. Minden felejthető az egész világ is, kivéve ez az Isten. Csak úgy ismerhetjük meg, ahogy az evangélium mutatja.

Igazságos Atya! A világ nem tud rólad, de én megismertelek Téged. Öröm, öröm, öröm, örömkönnyek. Elhagytam Őt. Ahogy az írás mondja: „Elhagytak engem, élő víznek forrásait.” Istenem, elhagynál Te engem? Hadd legyek Veled mostantól örökre. Az az örök élet, hogy ismernek Téged, az egy örök igaz Istent, és azt, kit elküldtél nekünk, Jézus Krisztust. Elhagytam Őt, menekültem Tőle, megtagadtam, keresztre küldtem. Hadd legyek Veled mostantól örökre. Ő csak az evangélium tanítása által tart meg, Jézus Krisztusnak az én vezetőmnek való teljes önátadással. Véghetetlen öröm egyetlen kinnal telt napért e földön. Add, hogy soha ne feledjem szavad. Ámen.” (1654. november 23.)

A megtérését megörökítő saját kezű írását élete végéig a kabátjába varrva hordta.

Utolsó napjait nővérénél töltötte. Súlyos betegen csak az ágyban feküdt, és a Bibliát olvasta. Különösen a 118. Zsoltárt szerette. Ismerősei egymásnak adták a kilincset, hogy még egyszer találkozhassanak a híres matematikussal, a mélyen hívő Pascalal. 1662. augusztus 19-én halt meg Párizsban.

„Életem minden napján áldom az én Megváltómat, aki engem, a gyarló, nyomorult, bűnös vágyakkal, kevélységgel és becsüvággyal teli embert megszabadított mind ezektől kegyelme által...” ■

2023. május 20.
Konfirmációi vizsga

Konfirmáció belülről

Nagyon vártam a konfirmációt, és az igazat megvallva, izgultam is miatta.

Május 20-án, szombaton volt a vizsgarésze. A többség nagyon ideges volt, hiába volt délelőtt egy próba, ahol pontosan átbeszéltünk mindent. Amikor a templom előtt arra vártunk, hogy bemehessünk a templomba, tiszta ideg volt mindenki. Volt, aki azt mondta a többieknek, hogy kapják el, ha esetleg elájulna. Így visszagondolva nagyon vicces az egész jelenet. Látom magam előtt a kissé megremült és ideges, mégis vidám, boldogságtól sugárzó arcokat.

Amikor elindultunk befelé, síri csend lett, és mindenki minket nézett, ami személy szerint engem nagyon zavart. Bementünk, és elfoglaltuk a helyünket. Zoltán bácsi mondott pár szót, aztán amikor a nevünket mondta, fel kellett állnunk egy pillanatra és a gyülekezet felé fordulni. Az elején elmondta, hogy ő minden egyes vasárnap izgul, hogy ki merjen-e állni a gyülekezet elé, amit szerintem mindenki el is hitt neki, mert kihagyott valakit a névsorolvasásnál. De aztán valaki szólt, és gyorsan hozzá tette.

Majd elkezdődött az a rész, ami még inkább fokozta az izgatottságunkat: Zoltán bácsi elkezdte feltenni a kérdéseket. Majdnem minden úgy történt, mint káté órákon, csak most, amikor válaszoltunk valamire, fel kellett állni.

A kérdések között voltak a bibliai történetek, amelyeket egyenként mondtunk el az úrasztala mellől. Olyan énekeket is énekeltünk párat a kérdések és a történetek között, amit káté órán megtanultunk.

Én Noé történetét mondtam el. Csak attól félttem nehogy kifelejtsem, hogy először nem galambot, hanem hollót küldött ki Noé a bárkából. Ami miatt aggódtam, azt ugyan nem hagytam ki, de viszont nem jutott eszembe a szivárvány. Azt kifelejtettem. De a presbitérium mindenkinek elfogadta a vizsgáját.

Amikor a végén kimentünk a templomból, mindenki fellélegzett. Utána szeretetvendégség volt a parókián, amit a felnőttek már délelőtt előkészítettek.

Vasárnap, azaz május 21-én volt a fogadalomtétel és az úrvacsora. Ettől sokkal jobban félttem valamiért, mint az előző napi vizsgától.

Nagyjából minden úgy kezdődött, mint egy átlagos istentisztelet, azt leszámítva, hogy mi ugyanúgy vonul-

tunk be a templomba, mint előző nap. Most nem közvetlenül az úrasztala körül ültünk, hanem kétoldalt az első padban, ahol a családok szoktak ülni kereszteléskor. Zoltán bácsi megint bemutatott minket (most sokkal többen voltak a templomban, mint a vizsgán). Aztán körbe állított minket az úrasztala köré, és megkeresztelte Borkát és Barnát. Majd feltett pár kérdést, amire egyszerre kellett

Malmos Tünde

**2023. május 21.
Konfirmációi
fogadalomtétel
és úrvacsora**

válaszolnunk. Elmondtuk az Apostoli hitvallást és a Heidelbergi káté első kérdésére a választ. Miután ez megtörtént, Zoltán bácsi mindenkit megáldott egyesével, kivéve azokat, akiket megkeresztelt, mert őket már akkor megáldotta.

Utána a presbiterek minden konfirmandus-sal kezét fogták és gratuláltak. Köszöntőt mondott Sántha János pomázi és Halász Árpád csobánkai főgondnok is, majd Nyikos Réka az ifisek nevében, az ötven éve konfirmáltak közül pedig Regius Judit köszöntött minket.

Ezt követte az úrvacsora, amin először mi konfirmandusok úrvacsoráztunk. Megint körbe álltuk az úrasztalát, és közös imádságot követően magunkhoz vettük a jegyeket: egy falat kenyeret és egy kis kehely bort. Én nem tudtam meginni az egészet, nem is nagyon próbálkoztam vele. Aztán elfoglaltuk a helyünket, míg a gyülekezet is úrvacsorához járult.

Nagyon örülök, hogy konfirmáltam, pedig – bevallom őszintén – először egyáltalán nem akartam. Viszont kátéra szívesen mentem már az elejétől. Második évben aztán Zoltán bácsinak megígértem, hogy kiállok és lekonfirmálok. És sikerült! Az a furcsa, hogy amikor kint voltam a gyülekezet előtt, akkor már egyáltalán nem aggódtam. Most pedig kíváncsian várom, hogy milyen lesz az ifi. Mert tudom, hogy a konfirmáció nem a cél, hanem a start.

Malmos Tünde

Regius Judit

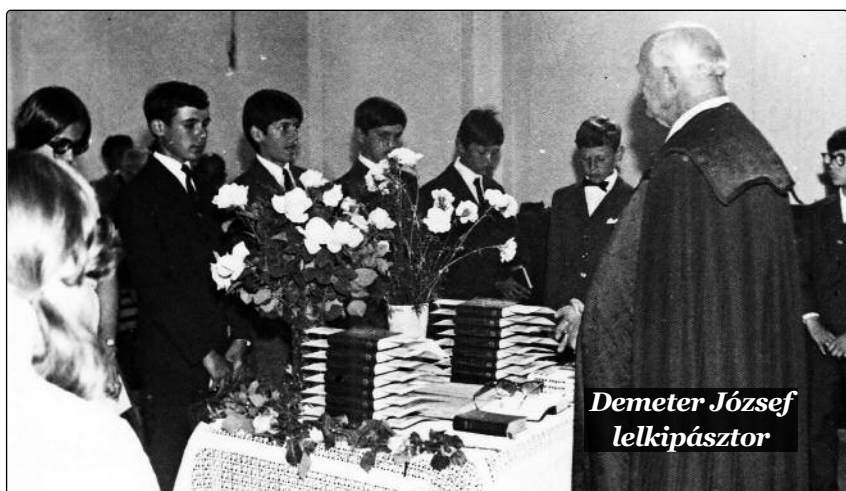
éve
konfirmáltak
köszöntése

Gombos Lajos és Regius Judit

Konfirmáció

ANNO

Demeter József
lelkipásztor

Füle Lajos A második mérföld

„Ha pedig valaki egy mérföldnyi útra
kényszerít, menj el vele kettőre.”

Máté 5,41

A második mérföld viszi
Előbbre a világot.
A második mérföld előtt
mégis habozva állok.

Hiszen az első is nehéz,
csupán magamra nézek...
Lásd: ennyi csak látóköröm
Uram, Te biztos érted,

hogy most a mák és tegnapok
mennyit szememre vetnek!
Megjáratlan mérföldjeit
bocsásd meg gyermekeidnek!

A 2023-ban konfirmáltak

A képen láthatók - Első sor balról jobbra:

Hátul sor balról jobbra:

Juhos Huba, Vajda Dóra, Dötsch Áron Levente, Kovács Zora, Blaskó Zsejke, Bartha Blanka Izabella, Juhos Csenge Lilla, Juhos Tünde Fanni
Nyilas Zoltán esperes, Kovács Levente, Serége Máté, Tóth Sebestyén b. Iekkipásztor, Nagy Bálint, Belicza Barna, Berta Sára, Bagoly Botond,
Féja Jázmin, Benkó Balázs, Benkó Balázs, Óváry Borbála, Siklósi Bianka, Bagoly Boróka, Malmos Tünde

A RÁNK BÍZOTT EGYZHÁZ

Részletek
Hajdú Zoltán Levente
előadásából

„Kelj fel, tündökölj, mert eljött világosságod, rád ragyogott az ÚR dicsősége. Bár még sötétség borítja a földet, sűrű homály a nemzeteket, de fölötted ott ragyog az ÚR, dicsősége meglátszik rajtad. Világosságodhoz népek jönnek, és királyok a rád ragyogó fényhez. Emeld föl tekintetedet, és nézz körül!” (Ézsaiás 60,1-4a)

z az ige a szolgálatomnak, illetve a szolgálatban átéltem reménységemnek egy meghatározó ígéje. Ebben az ígében benne van az a különleges elhívás és reménység, amit a hívő embernek és a hívő közösségnek ad az Isten, hogy van egy tapasztalati valóság, ami körülvesz bennünket, amit a személyes életben, a családban, a településen, országban, a világban leírhatunk magunknak, és ez reális. Ugyanakkor azt mondja az Isten, hogy te ne csak ezzel foglalkozz! Ne csak ezzel törődj! Ne csak erre koncentrálj! Ne vesszél bele a tapasztalati világ leírásába, hanem tekints arra, amit efölött, és mindezt áthatóan ad az Isten.

Az emberi létben az egyik tragédiának azt élelem meg sok-sok ember életét látva, hogy az emberek beletörődnek abba, hogy csak annyi a létezés, amennyit ők maguk fizikailag képesek ebből fölfogni, megvalósítani, megélni, és nem élnek át az Isten jelenlétének csodáját a személyes életükben és a közösségeikben. Miközben aki ezt átéli, akinek ez az életében egy új világszemléletet ad, utána ez fog ragyogni az egész életén.

Sokszor a mi egyházunkat is leírhatjuk úgy, mint ahogyan ez az ige a világról beszél. Rengeteg negatív dolgot tudunk elmondani akár a gyülekezeteinkről, akár az egyházi közállapotokról, és igen, ez is a valóság egyik olvasata. Ugyanakkor mindig az a kérdés: Na de mit akar kezdeni ezzel az Isten? Vagy még inkább: Mit lát ebben mint lehetőséget az Isten?

A gyülekezetépítés példája Szóládon

Harmadéves voltam a budapesti teológián, amikor az fogalmazódott meg bennem, hogy szeretnék a gyülekezetépítéssel, mint teológiai diszciplínával foglalkozni. Azt tapasztaltam, hogy rengeteg szakkönyv áll rendelkezésre, amelyek többnyire nyugat-európai vagy észak-amerikai kiadványok, de ezeknek nem sok köze van a magyar gyülekezeti valósághoz, főként a vidéki valósághoz. Holott erre vonatkozóan is kell legyen valamilyen látása az egyháznak.

Aztán negyedéves koromban megnősültem, és a feleségemmel együtt találkoztunk egy olyan hellyel, amelyre mindketten azt mondtuk, hogy ezt az Isten nekünk készítette el. Ez a hely egy működésképtelen gyülekezet volt, amelyről a Dunántúli Református Egyházkerület kimondta, hogy itt már nem lesz többet lelkész, ez a gyülekezet meghalt. Hiszen minden statisztikai mutató és infrastru-

turális helyzet arra mutatott, hogy vége van. Legátusként szolgáltam Szóládon, és egy idős presbiter bácsi megkérdezte, volna-e kedvem odamenni lelkésznek az ő gyülekezetükbe. Olyan egészen önkéntelenül jött a válasz: „Igen. Én pont ide szeretnék jönni.” Nyilván nevetésesnek is tűnhetett akár, mert teljesen irreális volt. Olyannyira, hogy az akkori dunántúli püspök, Márkus Mihály magához hívatott, és atyailag azt mondta nekem, hogy „Levente, ne csinálj ilyen butaságot, mert ennek semmi értelme. Itt lehet, hogy egy-két évig valamit megpróbáltok, de ez be fog fulladni.” Mi mégis arra gondoltunk a feleségemmel – és ezt a fajta látást az Úristen adta –, hogy lehetetlen, hogy a romokból ne épülhetne új egyház! Lehetetlen, hogyha az Isten elküld valahova, hogyha van elhívás, akkor abból ne épülhetne valami új!

Az első évben, amikor odakerültünk, tényleg csak néhány idős ember járt az istentiszteletekre. Minden istentisztelet végén az volt a kedves búcsúzásuk: „Tiszteletes úr, köszönjük az igehirdetést, ezt a szép prédikációt, de ha mi meghalunk, itt nem lesz gyülekezet.” És félig igazuk lett. Mert ők tényleg meghaltak. Tehát emberileg van egy kiszámíthatósága a történeteknek. De van valami olyan is, amit csak az Isten Lelke szerint tudunk bealkalmazni a történetekbe. Ez a csoda történt meg ebben a gyülekezetben. Ezt nem tudom, és nem is akarom más szóval jellemezni, minthogy csoda.

Ebben a huszonöt évben, amióta Szóládon vagyunk, azt éltük meg, hogy az Isten ma is konkrét csodákat tesz, csak ezeket lehet, hogy nem egy pillanat alatt, hanem egy folyamatban végzi el. És micsoda kegyelem, amikor nem egy személyben Ő cselekszik, akár egy pillanat alatt, hanem bevon bennünket is, mondhatom így: cselekvő részesekké tesz az Ő csodáiban. Arról teszünk bizonyosságot a hívő, hitvalló presbitereinkkel, gyülekezeti tagjainkkal együtt, hogy az Isten ránk bízta ebben a világban az Ő evangéliumát, és az Ő evangéliuma mindenre vonatkozik, ami ebben a világban van. Az evangélium, az örömhír, nem szabadidős foglalkozás. Nem egy hétközi esti alkalom meg egy vasárnapi alkalom, hanem az életünk. És ezt az életet közösségi módon a gyülekezet ábrázolja ki.

Ezért indítottunk hét évvel ezelőtt óvodát a településen. Ma már, ha a faluban vagy a környéken megszületik egy gyerek, ahogy megszületik, már jönnek, hogy beírassák az óvodánkba. Mi ennek a titka? Nem az, hogy az óvónénik vagy mi emberileg olyan nagyon jól csináljuk a dolgokat, hanem az Isten Lelke van jelen, és ez kitapintható, átélhető. Úgy beszélnek az óvodánkról még a hitetlen családok is, mint

a béke szigetéről a világban. És valahol ez a mi küldetésünk, hogy a békétlen világban valami olyat mutassunk fel, ami valóságos, ami működik, ami mint a sziget a fuldoklónak, a megmenekülést tudja adni.

Ezért indítottunk el olyan dolgokat is, ami első hallásra talán nem is kötődik igazán egy gyülekezeti tevékenységhez. Például gyümölcsöst telepítettünk. Közel egy hektár nagyságú gyümölcsösünk van, amiben nemcsak a gyümölcsstermés a lényeg, hanem a közösségi funkciója. Az Úristen ránk bíz egy természeti környezetet, amit mi értéként kezelve úgy gondozunk, ahogy a teremtésben is ránk bízott, hogy más is fölismerje, micsoda kincseket ad az Isten. Amikor ott a bokrok mellett a közfoglalkoztatottól a Magyar Tudományos Akadémia tagjaink együtt guggolnak, szedik a ribizlit és beszélgetnek egymással az emberek, közösség, lelki közösség teremődik. Ez valami olyan példa a világ számára, ami máshol nem működik.

Aztán létrehoztunk egy gyümölcsfeldolgozó kis műhelyt is. Ennek a termékei olyan 100%-os gyümölcslevek, amiben se adalékanyag, se tartósítószer, se semmilyen hozzáadott dolog nincsen, ezek pusztán a tiszta gyümölcslevek. Az embereknek ezzel munkát adunk, ami kihatással van arra is, hogy az ő fejükben nem pusztán szabadidős foglalkozásként jelenik meg az egyház, hanem úgy, mint akik arra is figyelnek, hogy akinek nincs lehetősége, az munkához jusson. Sorolhatnám azokat, akiket közfoglalkoztatottként úgy vettünk föl, hogy valamilyen egészen szélsőséges élethelyzetben voltak, de nálunk megerősödtek, és többen vannak, akik most már ún. rendes állásban dolgoznak nálunk.

Azt éljük meg a közösségben, hogy ott mindenkinek helye van. Hogy ugyanolyan értékes tagként éli meg a jelenlétét a Dömösön frissen szabadult volt alkoholista cigányasszony, mint a magas értelmiségi, és mindegyik becsüli a másikat. Ez valami olyan kontraszt a világ működéséhez képest, amit meggyőződésem, hogy más nem tud se fölállalni, se fölmutatni ilyen hitelességgel, mint az egyház.

Az egyház elhívása

Ha valakinek ma ebben a szétesett magyar társadalomban normaképző módon elhívása van, az az egyház és a helyi gyülekezetek. Ha valaki értékeket tud felmutatni és közreadni, akkor azok a gyüleke-

Hajdú Zoltán Levente
lelkipásztor

zetek. Ezek mi vagyunk. Ránk ragyogott az Úr dicsősége. Az értünk meghalt és feltámadott Krisztusban ránk ragyogott az Úr dicsősége. Mi az Ő ragyogását hordozhatjuk a létezésünkkel személyes és közösségi létünkben.

Tudjátok mi a nagy probléma? Az, hogy mi ezt sokszor bátortalanok vagyunk elhinni. Folyamatosan azt keressük, hogy ez nálunk miért nem tud működni, miért vagyunk alkalmatlanok és elégtelenek? És ez mind igaz. Senki sem alkalmas. Az Isten kegyelme tesz alkalmassá minket alkalmatlanságunk ellenére is. Hiszen az Isten nem az alkalmatosokat hívja el, hanem az elhívottakat teszi alkalmassá. Már csak egy kérdés van: Veszed-e a bátorságot, hogy magadat az Isten elhívottjának nevezd? Hogy behelyezkedj abba a helyzetbe, hogy veled valamit kezdeni akar az Isten? Hogy az én életem fontos az Isten számára?

Egyszerűen erre kellene ráébrednünk, és én a Református Missziói Szolgálat vezetőjeként is valahol ezt a lelki, ugyanakkor mégis egészen praktikus személyes üzenetet szeretném az emberek és a közösségek szívében elültetni. Hogy mi nem vagyunk másodosztályú tanítványok az első tizenkettőhöz képest. Minket ugyanazokra a csodákra hív el az Isten, mint őket, ugyanúgy gyülekezetek szülehetnek, erősödhetnek meg a mi szolgálatunk nyomán, mert az Istennek ez a terve. A missziói parancs ugyanúgy vonatkozik ránk is, mint az első tanítványokra, az Isten részéről ez egy elvégzett tény. Tényként kezeli, hogy ránk ragyogott az Úr dicsősége. Ő ezt így látja, neki ez a terve. Megint az a kérdés, hogy bele merek-e csapni az Isten markába: „Uram, akkor én szövetséget kötök veled. Akkor én ebbe beleteszem az életemet lelkészként, presbiterként, gyülekezeti tagként, szolgálattevőként. Mert Te valami olyanra hívtál el engem, ami a szó legszorosabb értelmében fölé emel annak, mint aki önmagamtól lennék.”

Kairosz a református egyházban

A Magyarországi Református Egyházban egy olyan vezetési struktúra van, amit általában mindenki jól ismer: a helyi gyülekezetet a lelkész, főgondnok, presbitérium vezeti, az egyházmegyét az esperes, főgondnok, tanács, az egyházkerületet a püspök, főgondnok, tanács, illetve a Zsinatot a zsinati vezetés. Van egy operatív struktúra is, ami a tavalyi évtől indult. Őt szolgálatba szervezték az egyházi intézményrendszert, a közegyházi működést. Ezek: az Oktatási Szolgálat, a Szeretetszolgálat, a Zsinati Hivatal, mint az adminisztratív, jogi, bürokratikus működés terepe, a Pályázati és Beruházási Szolgálat, amely a gazdasági háttértámogatást adja, és a külső források becsatornázása a feladata, és a Missziói Szolgálat.

A Missziói Szolgálat azt a célmondatot kapta megalakuláskor, hogy nektek az a feladatotok, hogy az egész egyházi működést áthassátok lelkiséggel. Hát ez nagyon szép megbízatás, ami mindent is jelent, meg praktikus semmit. Hogy tudjuk ezt megvalósítani? Hogy tudjuk ezt a gyakorlatba ültetni? Nagyon fontos volt, hogy mielőtt bármibe belekezdünk volna, meg kellett erősítenünk azt a lelki csapatot, akikkel elkezdünk ezen dolgozni. Egy olyan Istentől áldott kis csapat alakult ki a Missziói Szolgálatnál, akik felismerjük egymásban, hogy különböző személyiségjegyekben különböző csodákat bízott ránk az Isten, és mi ezt együtt tudjuk kifejezni, ami a ránk bízott üzenet és evangélium.

A mi gondolkodásunk arról, hogy mi a megbízatása ennek a szolgálatnak, úgy foglalható össze, hogy minden dolgunkat maximum két lépésben le lehessen vezetni, hogy az hogyan szolgálja a gyülekezetek megerősödését. Ugyanis az egyház a gyülekezeteiben él. Minden, ami egyházi struktúráként működik, csak akkor tölti be az elhívását és küldetését, hogyha direkt módon tudja segíteni a gyülekezetek életét. Az emberek a gyülekezetekben fognak találkozni az Isten életszerű jelenlétével, a gyülekezetekben fogják megtapasztalni, mit jelent keresztyén embernek lenni, részesnek lenni az Isten üzenetében.

Részesnek lenni, egy két oldalról megközelíthető fogalom, illetve folyamat. Egyrészt részesülök abban, amit a közösségben megélek, másrészt úgy vagyok szerves része, ha részesítek másokat. Ezt nagyon fontos rögzíteni újra meg újra, napról napra magunkban, hogy az Isten a közösségre bízta önmagát. Nem én kapom meg a kijelentés teljességét, és nem is te kapod meg; együtt bízva ránk magát az Isten, és a közösségben fogjuk felismerni azt a lelki erőteret, amit az Ő jelenléte által ránk bíz. Nélkülözhetetlen az egyik testvér a másik számára a gyülekezetben. Minden projektünk, amit elkezdtünk a Missziói Szolgálatban, ezt próbálja megcélózni.

Klaus Douglasnak van egy könyve, aminek a címe: *Új reformáció*. Ebben a könyvben rengeteg nagyon jó mondat van. Az egyik, hogy a gyülekezeteinknek közönségből közösséggé kell válniuk. Nagyon sokszor azzal az elvárással ül be valaki az istentiszteletra,

beletette ebbe az egyházba. Minden kincs benne van, csak ezek néha el vannak ásva, néha bokrok között vannak, vagy a fal túloldalán, tehát össze kell gyűjteni, felszínre kell hozni és össze kell kapcsolni ezeket.

Miben kell változnia az egyháznak?

A legutolsó presbiterválasztás a Reformáció 500 éves jubileumi évében, 2017-ben volt. Akkor az egész választás folyamatát arra építettük föl, hogy 500 éve volt egy deformálódott, formájában és tartalmában megbicsaklott egyház, és a reformáció az *ecclesia semper reformanda* elvével milyen új felismeréseket hozott mind biblikus, mind egyházszerkezeti vonatkozásban. Az a reformátori elv, hogy az egyháznak folyamatosan meg kell újulnia, minden egyes választásnál alapvetően része a gondolkodásunknak.

De miben kell megváltoznia az egyháznak? Nekünk tartalmi dolgokban nem kell megújulnunk. A Biblia és a hitvallásaink kiváló elvi alapot adnak ahhoz, amit a gyakorlatban meg akarunk csinálni. Na de mit akarunk csinálni a gyakorlatban? Igazából ez a nagy kérdés. Ne úgy tekintjük, mint egy olyan feladatot, amit a vállunkra raktak, hanem mint elhívást, küldetést, hogy amit elviekben és tartalmilag az Isten kegyelemből ránk bízott, azt mai módon, életszerűen, közvetlenül, családiasan, megélhető, átélhető módon vigyük közel az emberekhez. A mai ember nagyon keveset tud, illetve akar kezdeni a szöveggel, a beszéddel. Szörnyű kimondani, de a közbeszédben az, hogy „ne papolj”, vagy „ne prédikálj”, azt jelenti, hogy üres szöveg-elésre nincs szükség. Tehát a mai ember a személyes kapcsolat közvetlenségében fogja megélni az istenkapcsolat erejét, és az, amit igehirdetésként vagy testvéri beszélgetésként kap, az egy már további rásegítésben fog szervesülni az életében. A mai emberrel csak ebben a közvetlenségben fogunk tudni találkozni, vagy nem találkozunk vele. Lehet, hogy tudni fog az egyházzal, lehet, hogy bizonyos formákban csatlakozik is, de élő közösség nem fog kialakulni.

És Isten őrizze, hogy az a képzet erősödjön meg az emberekben, hogy az egyház valami muzeális formáció! Valahogy nem szeretem azt a kifejezést, hogy történelmi egyház. Olyan képzetet kelt, mintha az egyház a múltban élne. Én mai egyházat szeretnék, élő egyházat. A mai emberhez sokkal közelebb áll az a megközelítés, hogy élő egyház, hogy családias, közösségi lét. Ez az, ami nagyon hiányzik mindenkinek, magából a családközből is hiányzik, nem beszélve a nagyobb emberi közösségekről. És ezt az Isten ránk bízta. A mai kor embere elszigetelődött, elidegenedett az eredendő személyes küldetésétől, ezért van az a rengeteg aberráció, ami a genderben csúcsozódik ki. Mert magával se tud már mit kezdeni rendeltetését tekintve az ember, nemhogy a férjével, feleségével, gyerekével, unokájával, az emberi közösségeivel. Az az individuális gondolkodásmód, az az egoizmus, ami kiteljesedett Európában, amit úgy neveznek, hogy „felvilágosodás”, ide vezetett. Az ember pszichológiailag is függő lény. Miért függő lény? Mert az Istentől függ a teremtés által. Mostanra olyan önálló lett, hogy azt mondja, „én nem függök az Istentől”, és elvágta a kötelet. Mi az eredmény? Zuhanás! Az az Isten kegyelme, hogy utánunk nyúl.

Ez az, amit mi közvetíthetünk mások irányába. Mi lelkészek és presbiterek lehetünk az az összefogott operatív csapat, akik mások számára egy közösségi létet tudunk szervezni és működtetni. Ez a közösségi lét nem a művelődésszervezők emberi szintjén valósul meg, hanem a lelkiségből fakad. Például mi a gyülekezetünkben minden tevékenységet úgy indítunk vagy hagyunk abba, hogy az

„nem emberileg tökéletes az egyház, hanem az Isten kegyelme tökéletes benne”

hogyan mit fogok én kapni, hogyan táplálkozom az igehirdetésből. Ez is fontos dolog, de csak egy része. Aki pusztán ezzel az igénnyel van jelen, az nem marad ott hosszú távon a gyülekezetben. Az a tapasztalatom, hogy az lesz hosszú távon elkötelezett gyülekezeti tag, aki cselekvő részes a közösség működésében. Ehhez azonban nagyon fontos, hogy úgy működjön a gyülekezet, mint egy család. Maga a gyülekezet legyen család. Ha mi Isten gyermekei vagyunk, és ebből kifolyólag egymást testvérek nevezünk, akkor mi így kell tekintsünk egymásra, és ez egy cselekvési mintát is ad számunkra.

Az egyházvezetés is tudatában van annak, hogy egy olyan időszakot élünk, ami két oldalról is megközelíthető. Egyrészt az ún. népegyházi korszak lezárulását látjuk, a másik oldalról viszont egy kairoszt, egy kegyelmi időt ad most az Úristen a református egyháznak. Most olyan lehetőségek, olyan közakarát, olyan pozitív közhangulat van, amelyet én soha nem tapasztaltam az egyházban, pedig 25 éve vagyok lelkész, és lelkész családban nőttem föl, tehát belülről ismerem az egyházat. Ennek a pozitív közhangulatnak rengeteg összetevője van szervezeti szinten, az infrastruktúrát tekintve is, de ami a leglényegesebb: lelkiségében. Amikor tehát azt érezni, hogy az egész rendszer nyitott a lényegre, az evangélium üzenetére. Ehhez képest kell megkeresnünk a helyét az intézményeinknek, a működésünknek, a gazdasági dolgainknak stb. Ez egy hatalmas csoda.

És nem nekünk kell fölतालálnunk a spanyolviaszt meg a langyos vizet. Mindent, ami az egyházunk jó működéséhez kell, az Úristen

közelebb viszi-e az embereket Krisztushoz, vagy éppen eltávolítja őket Krisztustól. Mert akkor nem kell erőltetni. Nagyon fontos a presbitereknek elhinni, hogy nem azért vagyok ott, mert annyira rendes, hívő ember vagyok, hanem mert az Isten akar velem valamit kezdeni. Elhiszem-e az Istennek azt, hogy az Ő kiválasztó és megszentelő kegyelme nemcsak általában igaz, hanem az én konkrét életemre is?

Mit bíz ránk az Isten?

Nyilván az a kérdés, hogy ez hogyan valósul meg. Az első korinthusi levélben van egy leírás a Krisztus testéről, ahol Pál apostol leírja, hogy a mi elhívásunk két fontos részből áll.

Az elhívásunknak vannak fizikai ismérvei. Fontos a sorrendiség: a lelkihez képest vannak a fizikai ismérvek, de nem lehetünk féloldalas keresztyének. Féloldalas alatt azt értem, hogy aki csak lelkizik, az elszáll. Az nem marad meg a valóság talaján. De aki csak a fizikai világgal foglalkozik, ott meg hiányzik a lelki. Az Úristen azért rakott bennünket össze lelki, szellemi és fizikai valóságunkban, hogy mindezt használjuk abban a szolgálatban, amire elhív bennünket.

Fontos látnunk, hogy nincs ideális helyzet az egyház működésében. Tehát nem arról van szó, hogy valami elromlott, ami korábban szuper jó volt. Soha nem volt szuper jó. Ha napról napra olvassuk a Bibliát, akkor láthatjuk, hogy már az első gyülekezetekben milyen komoly gondok voltak. Azóta is ez van. Mert nem emberileg tökéletes az egyház, hanem az Isten kegyelme tökéletes benne, mi pedig minden egyes lépésben közeledhetünk ahhoz, aki a tökéletes ebben a rendszerben. Ez a mi csodálatos elhívásunk. Tudjuk, hogy van egy célkitűzésünk, míg mások csak a saját fejük után mennek. Nekünk van célunk, tudjuk, hogy a Lélek merre visz bennünket, mert tudjuk, hol van a cél most és mindörökké.

Pál apostol leírása alapján akár a lelkipásztor, akár a presbitérium fölfogható úgy is, mint a gyülekezet edzői – pozitív értelemben. Mit jelent ez? Ma a csapat két fekvőtámaszt tud csinálni. Ha én fölállítok egy jó edzéstervet, akkor holnap hármat fognak csinálni, a jövő héten meg már nyolcat. Vagy jövőre. Túlfeszíteni hiba, mert akkor kidől, de ha nem foglalkoztatjuk, az is hiba, mert akkor teljesen eltunyul az egész közösség. A közösséget igenis egy lelki edzésterv szerint kell vezetni. Látni kell a kitűzött célokat, de nagyon fontos fölépíteni a hozzájuk vezető utat, amelyen keresztül lépésről lépésre elérhető a célok, sőt, adott esetben fölé is tud nőni a gyülekezet, ha jó az a stratégia, amivel gondolkodik.

Mi kell ehhez? Az, hogy tisztában legyünk a saját lelki és fizikai adottságainkkal a személyünkben és a közösségünkben is. Minden gyülekezetnek szüksége van egy komoly stratégiai tervre, ami ott kezdődik, hogy fölmérjük az adottságainkat. Kikkel kalkulálhatunk? Milyen infrastrukturális adottságaink vannak? Milyen a beágyazottságunk a településünk működésében? Hol vannak a kitörési pontok? Mik azok, amik csak illúziók a lehetőségeinkkel kapcsolatban? Hiába siránkozunk azon, hogy hát Csobánkán 308-an vallották magukat reformátusnak, közben meg csak negyvenen járnak istentiszteletre! A tervnek ezek a nagyon praktikus mozzanatai a fontosak. Hogyha ezt egy közösségi cselekvésben tudja összerakni lelkész és presbitérium együtt, akkor azt élük meg, hogy itt valamit közösen csináltunk. Egyébként emberekkel dolgozni mindig nehezebb, mint egyedül, de a végkicsengése, a végeredménye sokkal több lesz, mint ha csak egyedül végezném.

Szembe kell néznünk önmagunkkal, és megkérdezni, hogyha én azt mondom, részese vagyok a Krisztus testének, a gyülekezetnek, miből ismerem ezt föl saját magamban? Miből vezethetem ezt le? Miből ismeri fel egy kívülálló rólam: „Ja, ez egy keresztyén ember!” Van egy lelkeségi mozgalom, a Cursillo, aminek az egyik kulcsmondata: „Élj úgy, hogy kérdezzenek!” Vagyis éljtek úgy a sötétségben, hogy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt! Tehát kontrasztot, érték-kontrasztot kell létrehozni a társadalomban.

Aztán a következő: Van-e helye másnak ebben a Krisztus-testben? Sokszor a református gyülekezetek, az egyházi közösségek túlságosan exkluzívvá válnak, magyarul kis bennfentes körök alakulnak ki bennük. Nem nyitottak, így nincs meg az a lehetőség, hogy bárki csak úgy bekapcsolódjon. Feltehetjük magunknak a kérdést: Mi jellemzi a mi közösségünket? Milyen ismérvei vannak? Mitől vonzó ez a közösség mások számára, vagy mit kellene csinálnunk, hogy vonzóbbak legyünk?

Minden gyülekezetben el lehetne mondani egy csomó negatív dolgot. Amennyi időt eddig beszéltem, ugyanennyi időt beszélhettem volna a kudarcaimról, a problémáinkról, a nehézségeinkről, a csalódásainkról. De az a kérdés, hol van a fókuszom? Hova helyezem a fókuszát annak az elhívásnak, amiben vagyok? Azt nézem, ami eredményvesztésre, elkeseredésre visz, vagy egyszerűen elhiszem és komolyan veszem azt a személyes és közösségi elhívást, amit Krisztustól kaptam.

Egy történet szerint, amikor a Talmud egyik magyarázata ír le, amikor a zsidók kiszabadultak Egyiptomból, és már elindultak a pusztában, odaérnek a Vörös-tengerhez. Isten megígérte nekik, hogy a tenger ket-

téválk, és mennek majd tovább. Mózes annak rendje-módja szerint fogja a botját, rácsap a tengerre – semmi. Hátra néznek, látják a porfelhőt, jönnek az egyiptomiak. Mózes azt gondolja, „biztos nem jól csináltam”, rácsap még egyszer – semmi. Mi legyen? Egyre tanácsaltanabbak. Egy Nachson nevű zsidó ember fogja magát és elindul. Azt mondja: „Hogyha az Isten azt mondta, hogy a tenger kettényílik, akkor ketté is fog nyíltni!” Bemegy a tengerbe. A bokájáig ér – semmi. A térdéig ér – semmi. A derekáig – semmi. A válláig – még mindig semmi. És amikor már az orrát is ellepne a víz, egyszer csak kettényílik a tenger. Mit akar ez mondani? Hogy a tenger az Isten szándéka szerint kettényílik, de amit nekünk kell megtenni, azt ránk bizza az Isten. Na, erről szól a gyülekezeti lét is. Hogy ebben a teremtett fizikai világban, ahol élünk, rengeteg dolgot bíz ránk az Isten, de ezt mindig úgy végezhetjük, hogy az Ő megtartó, csodatévő kegyelme ott lesz velünk, ha elhiszük, hogy ez működni fog az Ő jelenlétében.

(Az előadás elhangzott a csobánkai imaházban 2023. április 12-én.)

Gyülekezetünkben sokan ismerik a biatorbágyi Magyar Belmisszió szolgálatát, sőt többen – közöttük magam is – itt kaptunk új életet Krisztus által. A *Trausch Liza* által alapított misszióban már több mint 65 éve szól az evangélium, változnak meg életek az ige hatására és szabadulnak meg emberek mindenféle lelki rabságból. Isten csodálatos munkája ez a szolgálat, amely a kicsiny kezdetekből a kommunista diktatúra ellenében nemcsak megmaradt, de erőteljesen növekedett és növekszik a mai napig is. Egyre több szolgálati ágban – férfi, női, házaspári, bibliatanulmányozó csendesheteken, gyermek- és ifjúsági táborokban, családepítő hétvégeken, csendesnapokon – szól az evangélium. Mindezekhez az Úr kirendeli a szükséges anyagiakat is. Olyannyira, hogy őszre elkészül egy új konferencia-központ is állami és pályázati források nélkül, csupán hívek adományaiból és munkájából.

Májusban – több mint tíz év után újra – bibliatanulmányozó csendeshéten vehettem részt a szolgálat iharosi telepén. A csendeshéten igével szolgált *Ittész István* evangélikus lelképásztor, esténként pedig *Cselényi László*, a szolgálat vezetője.

István bácsi Zakariás könyve próféciait magyarázta délelőttünként – ezekből „csipegetnék” számomra fontos gondolatokat.

*

Az egyik, hogy ezek a próféciaik kettős, vagy akár többes jelentésűek lehetnek: vonatkoznak az ószövetségi és jelenkori Izraelre, a Messiás eljövételére és a végidőkre is. Az első kettő vonatkozásában már több is beteljesült, de biztosak lehetünk benne, hogy a többi is be fog teljesedni! A kérdés, hogy mi az, amit megértünk belőlük, és azt mennyiben tudjuk a saját életünkre értelmezni, használni.

Rögtön a könyv elején Isten megtérésre hívja népét – ahogy minket is. Nem szolgálhatunk fél szívvel, fél lélekkel Neki. Mindig következménye van annak, ha elfordulunk Tőle! ISTEN SZENT – ezt nagyon-nagyon komolyan kellene vennünk. Igeolvasás, imádkozás, szolgálat közben tudatosítanunk kell, hogy akivel kapcsolatba akarunk lépni, az maga a teremtő Isten. Teljes hozzáfordulást vár tőlünk!

Isten népének – bármelyik korban is él – különböző hatalmasságok, birodalmak árnyékában kell hordoznia keresztjét, megtartani hitét (2. rész). Ezt akkor Babilon, Asszíría, Jézus korában a Római Birodalom, a 20. században a náci Németország és a Szovjetunió testesítette meg, és ekkor még csak a jelentősebbeket említettük. Ne legyenek illúzióink a saját korunkkal kapcsolatban sem, ma is így van. Tudnunk kell, hogy ezek mögött mindig démonikus hatalmak állnak, de a történelem ura Isten, ezeket a hatalmakat Ő töri le! Bármilyen reménytelennek látszik is a világ, bárhogy megsokasodjon a bűn, felépül a falak nélküli város! Ez lelki értelemben Isten népét jelenti, melynek nem tudni, hol a határa, de az Úr maga őrzi. Amelyik hatalom elkezd üldözni, az előbb-utóbb bukásra van ítélve. „Ujjongj, örülj,

Egy hét csendességben

Sion leánya, mert jövök már, és veled fogok lakni – így szól az Úr.” (Zak 2,14) Van okunk az örömrre! De azt is jelenti, soha senki nem üdvözülhet Krisztus nélkül!

Mert a bűnvallás nélküli vallásosság nem ment meg (3. rész). Minden bűn átok alatt van, így a bennünk levő bűn is. Ezek feszítenek, beférkőznek életünkbe, testünkbe-lelkünkbe, tesznek boldogtalanná, beteggé. Isten akarata, hogy népe között ne legyen bűn (5. rész). Az egyházban, a gyülekezetben, az életünkben nincs helye, el kell távolítani! Nem hasonulhatunk a világhoz, ki kell futnunk „Babilonból”! Ez csak Krisztus által lehetséges, mert a bűnbocsánat egyedül az Ő joga – általa születhetünk újjá, kaphatunk tiszta ruhát. Ő a sarjadék, aki egyetlen napon eltörölte bűneinket. Ő jött el királyként e világba (9. rész): Királyod, a mindenség Ura, Királya, aki nem hódító szándékkal jön, hanem békességet hozva. Azért jön, hogy a foglyokat kiszabadítsa – ez Krisztusban valósággá lett! Hozzad is megérkezett már?

Isten minden cselekedetének központja a KERESZT! Azon a napon – 2000 éve – forrás fakadt (13. rész): Krisztus vére! Isten Fia halt meg helyettem – semmi más nem törölheti el bűneimet, csak az Ő vére. Csak a Krisztusban való hit üdvözít. Aki mást mond, az hamis próféta. Végül Isten próbákon és szenvedéseken keresztül formálja népét.

*

Az esti alkalmak egy boldog életút legfontosabb mérföldköveiről szóltak. A világ sokféle vonzó utat, csábító lehetőséget ajánl a boldog életre, de vajon mekkora árat kell fizetnünk ezért? Mibe kerül ez nekem, vagy másnak?

Mielőtt elindulnánk, szükségünk van egy állapotfelmérésre. Jó kiindulási alap, amikor felismered, hogy hol vagy. Amikor végre reálisan felméred, hogy hol tartasz, és amikor valójában megérted, hogy ki vagy.

A 2. mérföldköv élet és halál kérdése: megtértél-e már? Születésünkkel biológiai értelemben életet kaptunk, de lelki értelemben halottak vagyunk: „*Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban.*” (1Jn 5,12). Erre a kérdésre a választ nem lehet elmismásolni, állást kell foglalni! Erre szólít fel minket az 5Móz 30. fejezete is.

Ha helyes döntést hoztunk, akkor érkezhetünk a következő mérföldkövhöz, amire szintén egy kérdés, vagy inkább figyelmeztetés van felírva: Merre NE menjek! Sok lehetőség van, hogy rossz irányba haladjunk: hazugságaink, Isten helyett okkult dolgokban keresni a megoldásokat, és bármi, ami a törvényben leírtakkal szembe megy. Ha még a párvalasztás előtt vagy, a felemás iga is félrevihet. A hívó vándor háztárságában ott lehetnek azok a kellékek, amik segítenek a tájékozódásban: térképünk a Biblia, iránytűnk a Szentlélek!

**Kerekes Balázs Pap Lászlóné
Erzsike néni társaságában**

Ezzel el is érkeztünk a 4. ponthoz: az Isten által vezetett élet. Olyan egyszerűnek tűnik, mégis mennyire tiltakozik az egónk ez ellen. Az örök életet ajándékba kapjuk, de a tanítványosság nagyon sokba kerül. Mindenbe: önmagunk átadásába az Úrnak. Gedeon történetében olvashatjuk, hogy Isten nem szuperhősöket keres tervei megvalósításához, de az engedelmesekből különleges embereket formál, és nagy győzelmekkel ajándékozza meg őket.

Végül az 5. mérföldkő: a hívő ember érti a szenvedés értelmét. Gyakori hamis mítoszaink, hogy az összeomlás csak kivételes jelenség, velünk ez sohasem történhet meg, vagy ha mégis, akkor azon könnyen úrrá tudunk lenni. De sajnos bűneinknek mindig vannak következményei. A Bibliában is találunk – Jóbtól Mózesen és Dávidon át Péter apostorig – kimerült, túlterhelt, hitükben meggyengült, elbizonytalanodott, elbukott embereket. Miért lennénk mi kivételek? Tapasztalat, hogy az ember a győzelmekből ritkán tanul. Isten a szenvedésen keresztül akar magához közelebb vonni. „Az első pillanatban ugyan semmiféle fenyítés nem látszik örvedetesnek, hanem keservesnek, később azonban az igazság békecséges gyümölcsét hozza azoknak, akik megedződtek általa.” (Zsid 12,11). Azért fenyít, hogy a szentségében részesítsen, hogy megismerjük, milyen erő rejlik Krisztus feltámadásában (Zsid 5,8-9).

*

Amikor jelentkeztem a hétre, nem tudtam, mi fog válni, de hittem, hogy Istennek van üzenete számomra. Nem is csalódtam. Kérdésekkel mentem, amikre választokat reméltem. Választokat kaptam, de ahogy lenni szokott, nem úgy, ahogy én elképzeltem. Tüneti kezelést, könnyű, gyors megoldást vártam, de Ő – amint az a fenti összefoglalóból talán látszik – inkább az okokat, a bajok eredetét akarta és akarja

feltárni. Gyülekezetünkben Isten kegyelméből hétről-hétre, vasárnap és hétközi alkalmakon is szól az Ige és az evangélium. Azonban sokszor nincs idő és csendesség, hogy az elhangzott Ige, üzenet alaposabban elvégezhesse munkáját a szívünkben. Túl nagy a zaj kívül és belül is, rohanásba hajszolt életünkben nincs sok idő a lassításra, megállásra. De egy csendeshéten meg lehet állni, le lehet nyugodni. Szól az Ige reggel, délben és este. A külső zaj azonnal megszűnik, a belső pedig fokozatosan csendesedik, míg végül meghallod Isten szavát, és elkezd dolgozni benned: „Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az izületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.” (Zsid 4,12-13)

Tudom, nem könnyű találni majd' egy hetet a család és a munkahely által sűrűn telezsúfolt naptárunkban, amelyet Istenre, a Vele való kapcsolat felépítésére, megújítására áldozhatunk. De ha őszintén belegondolunk, annyi de annyi időnk megy veszendőbe értelmetlen, hiábavaló dolgokra! Aki keresi Őt, valódi válaszokat és megoldásokat vár Tőle, annak ez az idő megtérülő befektetés! „Keressétek az Urat, amíg megtalálható! Hívjátok segítségül, amíg közel van!” (Ézs 55,6). Mert előbb vagy utóbb számot kell adnunk Neki!

(A biatorbágyi Magyar Belmisszió weboldalán minden információ megtalálható a szolgálat történetéről, küldetéséről, a csendeshetekről és napokról, valamint a régebbi szolgálatok hanganyagai is elérhetők: <https://mbb.hu>)

Kerekes Balázs

Az elnémított lelkiismeret kiáltása

A legalattomosabb gonosz motiváció az összes gonosz motiváció közül az a vágy, hogy az elhallgattatott lelkiismeret csendben maradjon. Az ember szinte bármire képes ennek érdekében.

Hazudik, bujkál, tagad, gyűlöl, öl, vádol, rágalmaz, befeketít, csakhogy ne hallja a belső, számonkérő hangot. A lelkiismeretét csendben tartó ember akár a bűn létét is tagadja. Ha kell, eltörli a mércét. Megszünteti a törvényt. Leleplezi mások képmutatását. Manipulál és összezavar. Cinikusan kacshint. Elpusztít bármit, ami fölbresztheti az alvó óriást: a vádló lelkiismeretet.

Ez a titok lappang kimondatlanul a lélektan számos feloldhatatlan problémája mögött. Ez az a bizonyos elefánt a szoba közepén, amiről nem akarunk tudomást venni. Hiszen cinkosok vagyunk egymás számára is a tagadásban. Erről szól a történelem megszámlálhatatlan konfliktusa, és ez ma a fő oka a normaszegés általánossá válásának is, Isten úgynevezett „halálának”, a devianciák normalizálásának, a nyugati jogrend radikális átirásának. De mielőtt ezzel igazolnánk magunkat: a régi normalitásért való harc mögött is ott találjuk a vágyat, hogy jobbak legyünk másoknál és így némítsuk el a lelkiismeretünk hangját. Mások lenézése és megvetése is a lelkiismeretről szól.

Egyetlen valódi megoldás van erre a mély és összetett problémára: a Krisztus keresztje. A régi, ismert ige így szól: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) A vádló lelkiismeret számára Krisztus goltjai keresztje azért igazi megoldás, „mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.” (1Jn 2,2) Ez a megoldás Isten megoldása annak is, aki a törvény tagadásával akart eddig nyugalmat, és annak is, aki mások bűneit pajzsként használva menti fel önmagát.

A lelkiismeret elhallgattatása iszonyatosan fárasztó, és akármelyik irányba indulunk, egyre gonoszabbá tesz. De az evangélium szerint van kiút: ha megvalljuk a bűneinket a megfeszített Krisztus előtt, aki értünk, bűnösökért jött ebbe a világba. A Megváltó nem az igazakért, hanem a bűnösökért jött. A kereszt lábainál hull le a vállunkról a bűn terhe, egyedül ott tisztul meg a lelkiismeret. Egyedül ott szűnik meg a vágy, hogy az elhallgattatott lelkiismeret csendben maradjon. „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.” (1Jn 1,8)

Szabados Ádám

(<https://divinity.szabadosadam.hu/?p=29445>)

Akarsz-e meggyógyulni?

Akarsz-e meggyógyulni? Ezt a kérdést teszi fel olvasóinak Gyökössy Endre református lelkipásztor, a pasztorálpszichológia magyarországi úttörője a most ajánlásra kerülő könyve címében. Nem szónoki kérdés ez. Gondolj csak arra, kedves testvérem, amire nem szívesen gondolsz, de mégis minden gondolatod odamutat. Akarsz-e végre meggyógyulni *abból* is? Valóban *meggyógyulni!* Akkor ez a kis könyv a segítségedre lehet.

Ha arra indít a Lélek, hogy kezedbe vedyed ezt a kis könyvet, kilenc fejezetben fog végigvezetni a szerző a gyógyulás útján. Aki olvasod majd ezt a könyvet, bizonyára meg akarsz gyógyulni. Hisz' ki szeretne örökké úgy élni, ahogy él? Ki szeretne örökké bűnben, félelemben, fojtott haraggal, felemás étellel, beteg képzeletvilággal élni, örökké élni?

Hát van beteg a világon, aki nem akar meggyógyulni? Van! Nem is kevés! Mint például az a harmincnégy éve beteg ember a Bethesda medencéje mellett, akiről János ír az evangéliumában. Olyan régóta volt beteg, úgy megszokta a betegségét, hogy már eszébe sem jutott, hogy meggyógyulhat.

*

Az első fejezet címe ezért: **Akarsz-e meggyógyulni – akaratgyengeségedből?** „Szükségünk van egészséges akaratra, hogy egybe tudjuk azt hangolni Isten akaratával. Csak az tudja az alaphangra hangolni hangszerét, akinek van hangszere! Akinek nincs, vagy beteg az akarata, az nem tudja Isten akaratára hangolni azt. Milyen szépségesen szépen kiderül ez a Jézus-i szavakból: „Én nem a magam akaratát keresem, hanem Annak akaratát, Aki elküldött engem – az Atyáét!” (Jn 5,30) Ez nem azt jelenti, hogy Jézusnak nincs akarata, vagy beteg az akarata, hanem azt, hogy teljesen ráhangolódik az Atyára, akaratával Isten akaratát keresi.”

A következő kérdés: **Akarsz-e meggyógyulni – képzelgésed rabságából?** „Gondolataink, képzelgéseink adják meg lelkünk alapszínét..., éppúgy átszillannak rajtunk, mint a poháron a folyadék. Gondolat- és képzeletvilágunk: *lelkünk hajtóereje*, dinamikája. Nem mindegy tehát, hogy ez a dinamizmus, ez a döbbenetes erő *mivel van megtöltve*. Azaz nem mindegy, hogy gondolat- és képzeletvilágunk milyen töltésű..., lehet pozitív és negatív töltésű. Gondolataink, képzeletvilágunk... testi egészségünket is befolyásolják.

A mi generációnk egyik legnagyobb lélektani felfedezése, hogy az embernek *megváltozik az élete, ha megváltoznak a gondolatai*. Ha más töltést kap a gondolat, akkor más irányt vesz az akarat, a cselekvés, hiszen cselekedeteink: *láthatóvá vált gondolataink*. Ha pedig más irányt vesz a cselekedet, más irányt vesz az élet is – és így másképpen alakul és alakít. Amit úgy tartanak számon, mint a „mi generációnk nagy felfedezését”, azt jól ismeri Jézus Krisztus, amikor anynyiszor hangsúlyozza: „*Térjetelek meg*” (Mk 1,15). A megtérés az ősi szöveg szerint: *metanoia*, amelynek első je-

HAMAR JÁNOSNÉ
Enikő néni

lentése a szótárban: *a gondolkodás megváltoztatása*.

Minden megtérés gyökere ez. Ha ez nem válik valóra, csak álmegetérés történhetik, valami érzelmi bizsergés, ami hamarosan elillan. A gyógyuláshoz Jézus Krisztus felé kell lépnünk.”

És **Akarsz-e meggyógyulni – félelemből?** Jézus félelemmel is óvhat, figyelmeztethet bennünket. Ez az óvó félelem. És van megnevezhető félelem, de van megnevezhetetlen félelem is, melynek egyik sajátos „ága” az életfélelem, amikor egyszerre csak az élet maga válik nyomasztóan, szorongatóan félelmetessé. Félelem az ismeretlen belül- és kívülvalótól. Mivel védekezhetünk a félelem ellen? Megfigyeléssel (ami által kitűnhet, hogy amitől féltünk, annak csak egy kis része következett be); egy mozdulattal (azzal a mozdulattal, amellyel Jézus Krisztus egyszer *szembefordult* az Őt megkövezni akarókkal (Jn 8,59), ezért nevét segítségül hívva forduljunk szembe félelmeinkkel!); és hittel (azzal a hittel, hogy sorsunk nem vaksors, „szem” van mögötte, mindent együttlátó és rendező intelligencia: Isten).

„Minden sor arról beszél ebben a kis könyvben is, hogy minden félelmetes, érthetetlennek, sőt értelmetlennek látszó „sors” mögött Rend van. Főszéges, irányító, céltudatos, nevelő Rend. Hogy sorsunk nem vaksors, legfeljebb mi vagyunk vakok, ha nem ismerjük fel a Rend Urát! Aki felismeri, az már kezd meggyógyulni félelmeiből. Mindenekelőtt a legfélelmetesebb félelemből: életfélelmeiből. Ha gyógyulásában hittel továbbjut és felismeri, hogy Aki sorsunkat a kezében tartja, szerető szemmel néz bennünket: egészen meggyógyulhat. Ide pedig Jézus Krisztus által, Igéje és Lelke által juthat el.”

Akarsz-e meggyógyulni – haragodból?

Ha van gyógyulás a haragból, gyűlöletből, akkor körülbelül ez az útja, hogy ne felindult emberek, hanem megindult tanítványai legyünk az Ő Lelke által. Ide pedig Jézus Krisztus által, Igéje és Lelke által juthat el.

Egyházmegyei kórustalálkozó 2023. május 14.

bben az évben Tahitót-falu adott otthont az egyházmegyei kórustalálkózónak május 14-én. Erre az alkalomra 17 kórus jelentkezett 317 fővel. A szép nagy templomban kényelmesen elért ennyi lelkes énekes és még a közönségnek is jutott hely. Szükség is volt ekkora fedett helyre, hiszen aznap folyamatosan esett az eső, de ez senkit nem akadályozott az Istent dicsőítő, magasztaló éneklésben. Az alkalom kezdetén dr. Árvavölgyi Béla, a helyi gyülekezet lelkipásztora üdvözölte a megjelenteket.

A Psalmus kórus három örvendező énekkel készült: *Ma örvendeztetek* kezdetű húsvéti ének az új énekeskönyvből négy-szólamú feldolgozásban; *Örvendj egész Föld az Istennek* (66. genfi zsoltár); Áldjuk Isten nagy kegyelmét Szokolay Sándortól. Szólót énekeltek Pályiné Kiss Magdolna és Orbán János, a zongorakíséretben segítségünkre volt ifj. Vizi István.

Nyilas Zoltán esperes úr igehirdetése a Krónikák második könyve 5. részének válogatott versei alapján hangzott. *„Elkészült a templom, minden a helyére került. A templom közepére letették a frigyládát. Ma is az a célunk, hogy Isten álljon minden dolgunk közepében, az életünk középpontjában. Dicsérjük Istent énekszóval! Uram, nagy a Te hűséged!”*

A találkozó záróéneke Charpentier: *Te Deum* című művéből

hangzott, melyet minden énekkar együtt zengett ifj. Vizi István vezényletével. Magyarrá fordított szövege így hangzik: „Nagy Isten, téged áldunk, téged Úrnak vallunk, örök Atya Isten, téged az egész föld imád. Az égi angalkórus, kérubok és szeráfok, és nagy hatalmasságok dicsérnek szüntelen. Te szent vagy, szent vagy, szent vagy, Seregek Ura, Istene, betölti mind e földet a te nagy, dicső neved. A szent apostolok kórusban áldanak, és övelük együtt mind a próféták áldva zengik szent neved.”

Igazán szép befejezése volt ez a közös ének az együtt töltött időnek!

Bőséges szeretetvendégséggel zárult az alkalom a tahitótfalui gyülekezet jóvoltából. Ez idő alatt a kórusvezetőknek lehetőségük volt személyes beszélgetésre, ahol Vizi István egyházmegyei énekügyi előadó egyenletesen emelkedő színvonallal jellemezte a találkozókat.

Ha Isten is megsegít bennünket, jövőre is szeretnénk részt venni a kórustalálkózón!

Blaskóné Tímár Eszter

Akarsz-e meggyógyulni – magányosságodból? Mi a magányérzésnek, a sivatag-élménynek a lélektani magva? Valami kínos hiányérzet. A magányosság másik alapérzése: valaki után vágyom, valahova kívánkozom. Vagy valakit keresek, akit már ismertem, oda vágyom, ahova tartozom. De hova, kihez is? Isten és világa után vágyunk szüntelen. *Ha mindenki elhagy is, az Úr nem hagy el!* Ha már senki sem állhat mellettünk, Ő akkor is mellettünk marad!

Akarsz-e meggyógyulni – magányosságodra is? „A magányosság kérdésének két oldala van. Előbb meg kell gyógyulnunk belőle, aztán meg kell barátokoznunk vele. Sőt: fel kell használnunk és át kell alakítanunk.”

Akarsz-e meggyógyulni – felemás életedből? „Lehet, hogy már sokszor és sokféleképpen megtértünk. Megtértünk felszólításra. Megtértünk Jézus csillagához vagy jászolóhoz. Egyházunkhoz vagy közösségünkhöz, vagy egy emberhez. És megtértünk talán Jézus keresztségéhez is, csak *magához az élő Jézus Krisztushoz nem*, következésképpen bennünk maradt jó néhány elvárás Istennel szemben. Megtértünk, csak éppen lényünk, énünk magja maradt annak, aki volt. És még soha, de soha igazán meg nem neveztük magunkat... Mi a neved? Most valld be, ki vagy? Mi a te igazi valód?”

Akarsz-e meggyógyulni – hamis gyászból? „Boldogok a sírók, mert ők megvigasztaltatnak” (Mt 5,4)... Inkább az a kérdés: tudunk-e vigasztalni és vigasztalódnunk – az Úrban? Mert van olyan gyász is, amely mögött már bizonyos lelki rendellenességet érzünk, s ezen túl hitetlenséget... Bárcsak észbekapnánk, és még életében szeretnénk azt, akit majd egyszer el kell temetnünk.”

Akarsz-e meggyógyulni – a halálfélelemből? „Jézus sokszor, sokféleképpen megmondta, hogy a végén – tovább megyünk. Ki erre – ki arra. Ki örök életre, ki örök halálra. Ki üdvösségre – ki kárhozatra. Ki öröme – ki „fogcsikorgatásra”. Mert a halál nem pont. Nem is kérdőjel. A halál kettőspont... Ha pedig Jézusnak mégis igaza van – ha mégis Jézusnak van igaza, és valaki éppen ma tenné életed után ezt a kettőspontot: hová mennél? Akkor te hová mennél? Hol töltenéd az örökkévalóságot? ... Hogyha egyszer indulnod kell – tudd, hogy haza mégy! Hiszen maga Jézus Krisztus mondja: „*Eljövök, és majd magamhoz veszek titeket...!*” Vele megyek... Luther mondja: „Számomra a menny: Krisztus!” – Igen. Ez a libapásztorok és nagy hívők hite: amikor már nem a mennyben keresük Krisztust, hanem Krisztusban a mennyet... S megtaláljuk már ITT. Aki pedig megtalálta már itt, az megtalálja majd OTT is.”

Dr. Gyökössy Endre: *Akarsz-e meggyógyulni? – Gyógyít az Áldott Orvos I. – Szent Gellért Kiadó és Nyomda – Budapest* ■

Az üzenet

Sietnem kell az írással. Nemcsak azért, mert bármikor megtalálhatnak, hanem azért is, mert ahogy leszáll az éj, egyre kevésbé fogom látni, amit írok. Elszoktam az írástól, mármint attól, hogy a kezemmel és tollal írok. Vakon, tíz ujjal tudok gépelni, ezt tettem régen. Így írtam meg minden dolgozatomat, szakdolgozataimat, a cikkeimet, oda sem kellett nézmem, csak szaladtak végig a betűk a képernyőn.

Most másként van... minden másként van.

És az emberiség nem is hitte volna. A közvetlen környezetemben senki nem hitt nekem. Sőt, kinevettek és elnézően mosolyogtak. Ezt csak egy nő gondolhatja így. Nem is ért hozzá. Pedig sokkal többet értettem és sejtettem, mint gondolták volna.

Miért? Intuíció? Háttérismeretek? Vagy velem született ez a különös képesség, amit nagyon sokszor próbáltam elhessegetni és talán még magamnak is azt bizonyítani, hogy nem létezik? Nem tudom, de talán nem is lényeges, hogy tudjam. A lényeg most egész másra helyeződött. Egészen másra. A túlélésre és a rejtezködére.

Hűvösödik az este. Bemegyek és kihozok ide egy plédet, azt, amit magammal hoztam. Őt plédet tudtunk kimenteni, mindannyiunknak egyet, még régen én kötöttem őket. Milyen régen is volt... Egyet használ esténként a férjem, egyet én, és a másik hármát a gyerekek. Az éjszakák már

hűvösödnek, bár nappal még erősen tűz a nap. Úgy gondolom, szeptember közepén járunk, de pontosan ezt egyikünk sem tudja már megmondani. András ötlete volt, hogy húzzunk minden nap egy vonást a barlang falára, de volt néhány nap, amikor ezt elfelejtettük.

Viszonylag szerény a berendezés. Nem sok mindent tudtunk átmenteni. Csak a leglényegesebbet. Igazából csak pár óránk volt az egészet végiggondolni. A gyerekek persze nagyon el voltak keseredve, mi is, csak mi próbáltuk őket vigasztalni és próbáltunk erősek maradni. Talán a telefonjaikat sajnálták a legjobban. Ez teljesen érthető az ő szempontjukból. Teljesen össze voltak már növe. Minden azon volt nekik. A játékaik, a beszélgetéseik, a böngészés lehetősége, a képeik.

Nem fogjátok tudni használni... nem lesz áram. Nem lesz töltő, nem lesz semmi. Azért mégis elhozták, mintegy reménykedve. Persze néhány nap alatt lemerültek, de mégis itt vannak. Mint egy letűnt kor relikviái. Talán jobb is, hogy lemerültek. Így legalább azok által sem találják meg. Mert hogy kitűnően be lehet már bárkit a mobilja alapján tájolni, az egyértelmű.

Legalábbis abban bízunk, hogy nem találják ránk. Igen, mind ebben reménykedünk. Elhoztuk a macskát és a tengerimalacot, a nyulat és a gekkót. Szerencsére van elég fű és van tücsök és kukac is. A macska pedig megtanult újra vadászni.

Kihoztam a plédet. Bent a barlangban elég jó meleg van. A bejárat mellett gyújtottuk meg a tüzet. Így nem látszik kívülről. A füst elvezető nyílást rögtön az első napon kiépítette András és Balázs.

Alig látni, hogy száll fel a füst. Egyenlőre nem jött erre senki. Lehet, hogy soha nem fognak megtalálni, de persze az is lehet, hogy már holnap megérzik, meglátják, hogy itt vagyunk.

Az autót a fák között ástuk el. A korábbi esőzéseknek köszönhetően nem volt nagyon kemény a föld, de még így is iszonyú nagy munka volt. Három órán át folyamatosan ástak a fiúk. Megjéltük egy faág kompozícióval, hogy hol van, így csak mi ismerjük fel. Ki tudja, hátha egyszer még jó lesz valamire, de most minden nyomot el kellett tünnetnünk. Egy autó túl nagy és felismerhető ahhoz, hogy ha portyáznak, akkor észrevegyék. A levegőből is figyelhetnek. Ez a legijesztőbb talán az egészben: bárholnan figyelhetnek.

Van itt egy aranyos kis tó, kora hajnalban és késő délután le szoktunk menni oda fürödni. Olyan tiszta a vize, hogy ha felforraljuk,

**SEBESTÉNYNÉ
JÁGER
ORSOLYA**
lelkipásztor

akkor lehet belőle bátran inni. Ez nagy segítség. Balázs találta ezt a helyet, az ő földrajz ismerete nélkül nem is tudom mi lett volna velünk.

De megint előre szaladtam. A gyanakvás idejéről akartam írni. Amikor megjelent a tv-n az a borzalmas hang és szöveg. Amikor egyre gyakoribbak voltak az áramkimaradások és az internet használat szinte lehetetlenné vált. Végül már egyikünk sem merete használni.

Túláságosan rémisztő volt, ami Ádámékkal, Etáékkal vagy Mivel történt. Éppen elég volt ahhoz, hogy egyik este összeüljünk, és suttogva döntést hozunk. Tulajdonképpen nem is volt olyan nehéz. Illetve természetesen sokkal nehezebb volt bármely korábbi, addigi döntésünknél, amikor még arról kellett döntenünk, hogy hol töltsük el a nyári szünet 2-3 közös hetét, vagy mit főzzünk ebédre és mikor látogassuk meg az unokatestvéreket. Most szó szerint életről és halálról, túlélésről, vagy pusztulásról kellett döntenünk.

Nem beszélhettünk róla senkinek, ami még sokkal nehezebbé tette. Senkiről nem tudhattad már, kit szerveztek be és állítottak az ő oldalukra. Senkiről. A legjobb barátodról sem tudhattad már. Csak, ha átvilágították a kezét, a jobb kezét, de persze nekünk nem volt mivel átvilágítani, úgyhogy inntől fogva nem maradt más, csak az óvatosság.

Mikor is kezdődött?

Sokszor próbálok este, elalvás előtt felidézni az elmúlt évek eseményeit... olyan réznek tűnik már. Az emberek azt gondolták, győztek. Látszólag béke volt. Legyőzték a koronavírus okozta borzalmakat. Nem kellett többé maszkot viselni. Véget ért az ukrán-orosz konfliktus. Látszólag béke volt... s mégis, mintha egy tó mélyén valami idegen, rémséges állat körözne lassan, hogy egyszer csak felbukkanjon és megmutassa borzalmas lényét: úgy készülődött valami, amit szinte senki sem mert komolyan venni.

Azután egyik este, éppen leültünk vacsora után a tv elé, amikor a híradó adása megszakadt. Ez olyan furcsa volt, hogy még a gyerekek is felkapták a fejüket a mobiljaik fölött. A képernyőről eltűnt a bemondónó arca és pár másodpercre sötét lett.

- Nincs áram – akartam mondani – de hát égtek a lámpák. Elromlott a tv? Kérdezte Dani. De a hang ott maradt. Furcsa hang volt, nem hasonlított semmihez. Bizonyosan nem emberi hang volt. Átkapcsoltunk egy másik csatornára, azután egy másikra, megint másikra: mindenhol ugyanez a hang szólt. Elromlott a mobilom – jött le a lépcsőn Blanka. – Valami furcsa hang szól belőle.

Aggódva néztünk egymásra. Bementem a hálóba a kisorádiómra, azzal szoktam éjjelente visszaaludni, ha nem jött másként álom a szememre. A rádióból is ez a megmagyarázhatatlan hang szólt, nem emberi hang... majd hirtelen mindenhol, a tv, a mobilok és a rádióból is elhangzott egy mondat. Egyetlen egy mondat. Angolul szólt: *The power is mine.*

Azután csend lett és sötét, vaksötét. Nagyon megrémültünk. Ez azt hiszem érthető. Mondjuk elég hamar megtaláltam az ágyunk mellé akasztott zseblámpát, de még így is rémséges volt. Mind egyszerre beszélünk, de valójában egyikünk sem tudta mit is mondjon. Az egész annyira abszurd volt és annyira érthetetlen. András kibotorkált egy gyertya lángja mellett az utcára: sötétség honolt mindenütt, csak itt-ott szűrődött ki gyertyák vagy zseblámpák fénye. Kimentünk a teraszra: az egész városra sötétség borult. Hamarosan többen megjelentek az utcában, tanácstalanok voltunk.

Persze lehet áramszünet, volt már máskor is, de hogy ilyen egységesen, mindenütt? S akkor mi magyarázza azt a furcsa hangot és azt a háborzongató mondatot? A gyerekek hiába próbálták a telefonjaikat nyomogatni. Erre mondják, hogy se kép, se hang. Pedig fel voltak töltve... A kisorádióm se szólt. Hiába tekergettem, pedig elemmel működött. Nyugtalanul és sokára aludtunk el.

Másnap mégis korán ébredtem. A család még aludt. Sütött a nap és szinte hihetetlennek tűnt a tegnapi esti történet. Kipróbáltam, hogy ég-e a lámpa. Nem égett... ez nyugtalansággal töltött el. Bekapcsoltam a számítógépet, mert minden képet ott szoktam elolvasni a Mai Igét. Nem volt internet. A rádió is süket maradt. Ahogy a tv is. Lehet, hogy atomtámadás érte a földet, csak nem tudunk róla? – kérdeztem később a férjemet.

Azután nagyon gyorsan mindenre választ kaptunk. Inntől fogva pedig olyan sebességgel kezdtek felpörögni az események, hogy hamarosan meg kellett hoznunk ezt a döntést: nem marad-

hatunk itt tovább. Itt keresni fognak és az mindannyiunk számára a legnagyobb veszélyt jelentené. Inkább elmegyünk, elmenekülünk. Egyik éjszaka, amikor alig járnak az utcákon, megkíséreljük a lehetetlen: hogy megőrizzük a gyerekeink és a magunk életét a legrosszabbtól.

Most megint előre futottam az időben. Pedig azt még le akartam írni, hogy a gyanakvás korszaka hogyan is kezdődött. Mert elkezdődött és heteken át is eltartott.

Pedig ekkor még nagyjából rendes kerékvágásban haladtak a dolgok. Újra visszatért az áram egy időre, és újra lehetett munkába és iskolába járni. Mindenki össze volt kicsit zavarodva, de hát az élet nem állhatott meg. Az internetszolgáltatás azonban nagyon akadozott. Sokszor inkább már be sem kapcsoltam a gépet, mert csak bosszankodtam miatta, és ezzel azt hiszem nem voltam egyedül.

Ekkor röppent fel a hír – én a rádióból hallottam –, hogy létrejött az egyetlen, központosított MI, amit ugye angolul AI-nek mondanak. A sajtó, a médiaszolgáltatás tele volt ezzel a híradással, szinte minden erről szólt. A tv-nen csak 1-2 csatorna jött be, de már be se kapcsoltuk, mert egész nap mást sem közvetítettek.

Azután, talán néhány hét múlva megint egyre gyakrabban borult ránk a sötétség, mintha csak adagonként akartak volna szoktatni bennünket mindarra, ami később végleg bekövetkezett. Ekkor már sokan beszéltek, suttogtak arról, hogy vannak, akik tudnak internetezni. Pedig különös módon áram náluk sem volt. De eszténiként nem a zseblámpák derengő fényét láttuk a függönyök mögül kiszűrődni, nem lámpák fénye volt az... hanem a képernyőké, amelyek itt-ott mégis világítottak. Azután egyre több helyen, és mi nem értettük, nem tudtuk rá a választ, mert nyíltan beszélni senki senkinek nem beszélt.

Egy napon azután választ kaptunk erre is.

Két házzal odébb élő szomszédunktól, Misitől kaptuk meg a választ. Vagy inkább úgy mondanám, az ő személye által kaptuk meg a választ. Olyan iszonyatos még leírni is.

Munkából jöhetett hazafelé, ahogyan minden este. Lassan hajtott, és váratlanul a házuk előtt leállt az autója. Mivel zsákutcában lakunk, kinéztem az ablakon, hogy ki érkezett hozzánk, és akkor láttam, hogy a szomszédunk száll ki az autójából, de valami egészen furcsa mozgással, és szinte gépiesen, szaggatottan tesz néhány lépést a kerítésünk felé. Az elmúlt hetek eseményei, a kevés alvás, a rossz idegállapot nyilván tovább fokozta bennem a gyanakvást és a szorongást. A függöny mögé lépve néztem, hogy mi történik odakint. Misi megállt és felém fordult, mintha átlátta a függönyön. Kezét feltartotta és valamit elővett a zsebéből. Apró, tenyérben elférő dolog lehetett, és ahogy maga felé fordította, rémülten láttam, hogy a jobb kézfején valami világít. Mintha egy számsor lett volna. Ré-
mülten hátra léptem, de a kíváncsiságom erősebb volt és újra kinéztem. A szomszéd felemelte a jobb kezét és abba az irányba tartotta, ahol én álltam. Ekkor úgy éreztem, hogy a fejembe belehasít a fájdalom, mintha valami szét akarná a gondolataimat szaggatni. Olyan ijesztő és elviselhetetlen volt, hogy szinte lélekszakadva szaladtam át a másik szobába, ahol a férjem dolgozott. – Mi történt?

Van erre magyarázat? Ketten mentünk vissza a nappaliba, és András ugyanazt tapasztalta magán, amit én. Ez borzalmas. Ez felfoghatatlan, de ennyi furcsa esemény után már szinte eltompul az emberben az az érzékszerv, mely a félelmet irányítja. Illetve egy ennél sokkal erősebb érzésnek adja át a helyét: a menekülési ösztönnek, amivel a családját szeretné megvédeni. Mert már hallottunk mi is ilyen esetről. Csak suttogva adták tovább az emberek egymásnak: valami egészen hátborzongató dolog történik sokakkal, akik beleegyezésüket, sőt közreműködésüket adják valaminek vagy valakinek, hogy ennek fejében ezután is tudják gond nélkül használni az internetet.

Már csak pár napot töltöttünk az otthonunkban. Ezekben a napokban hallottuk a hírt Ádámékról, Etáékról, hogy eltűntek, illetve, hogy mint sokakat, őket is elvitték valahova egyik éjszaka. Hogy állítólag egy autó állt meg a házuk előtt, és mivel nem akarták, hogy mikrocsipet helyezzenek a homlokukba, vagy a jobb kézfejükbe a bőr alá, mert ez lehetett Misi kézfején – ezért elvitték őket. Nem tudni hova. Nem tudni azt sem, hogy kik és miért tették... csak a bizonytalanság és a rémület mindenütt.

Egész éjjel fent voltunk. Végiggondoltuk, hogy mit és miért kell magunkkal vinni. Mindenki egy nagyobb bőröndnyi helyet kapott a pakolásnak. Mint a régi nyarakon, amikor még a tengerpartra igyekeztünk... nem is sejtettük még, és most utólag még inkább látom: milyen csodálatosan jó dolgunk volt...

Férjem egész éjjel vezetett. Néha átvettem kis időre, hogy tudjon pihenni. A GPS már nem működött. Közvilágítás szinte már sehol sem volt. Nem voltunk az utakon egyedül, de azért mégis kevesebben voltunk, mint bármikor. A cicánk eleinte hosszasan nyávogott a kosárban, és rémületében be akart bújni az ülések alá, azután amikor ölbetettük, egy idő után elaludt ő is.

Egészen délre vezettünk. Egyre délebbre. Miért pont ezt a területet választottuk? Talán mert távol volt mindentől. Talán mert régen, sok-

sok nyáron át közösen erre utaztunk. A tengerig menjünk? Az Adriáig? Azután úgy döntöttünk, hogy az túlságosan látható. Nincs több menekülési útvonal, ha a tenger felől jönnének, nem tudunk mit csinálni. Így inkább a hegyek közé mentünk, az biztonságosabbnak látszik. Inkább a hegyek közé, ahol találunk majd egy védett kis barlangot.

Eleinte távol állt tőlem a gondolat, hogy mindezeket papírra vessem. Kinek is és miért is tennem? Másrészt amúgy is teljesen lefoglaltak a mindennapok.

Tulajdonképpen nem is volt olyan rossz, mint ahogy azt vártam. Voltak percek, órák, amikor határozottan örülni is tudtunk a körülményeknek, a nyárnak, az életünknek. Olyan volt kicsit, mint egy végtelenre nyúló túlélő tábor, amikor szinte a semmiből kell előállítanunk a mindennapok szükségleteit, rengeteg leleményességre és találékonyságra volt szükség ahhoz, hogy a magunkból hozott élelmiszerekből, konzervekből finomat főzzünk, vagy hogy az üressé vált percek, órákat tartalommal és értelemmel töltsük meg.

Sokat beszélgettünk. Sokkal többet, mint valaha. Játékokat találtunk ki és a magunkkal hozott kártyákkal, társasjátékokkal is sokkal többet játszottunk, mint ahogy arra az elmúlt években valaha is volt időnk, vagy lett volna rá szándékunk.

A tó vize lehetőséget adott az úszásra, a mosásra, a főzésre. Kisebb portyákat is tettünk, de valaki mindig a barlang közelében maradt, hogy őrködjön, és veszély esetére volt egy titkos fűtyjelünk, ami messzire elhalatszott.

Míg nem egyik este hihetetlen dolgot éltem át. Annyi hihetetlen és korábban elképzelhetetlen történet után még mindig új meglepetést tudott számunkra produkálni az élet. Valaki akarta, hogy így legyen? Minden bizonynal. Akkor kezdett bennem megfogalmazódni a gondolat, hogy nem maradhatok tétlen.

Már egészen beesteledett, éppen a barlangot takaró ágakat, gallyakat húztam volna a bejárat elé, ahogyan azt minden este megtettük, amikor különös fény villant fel a közelben. Nem hasonlított autó, vagy zseblámpa fényére. Izzó fehér fény volt, szinte a semmiből villant fel, mintha felgyújtottak volna valahol egy óriási lámpát. Ezzel egy időben halk dörrenés hallatszott. Lehet, hogy gömbvillám? Gondoltam, de az is átfutott rajtam, hogy a gömbvillámoknak nincsen hangja.

Ekkor váratlanul lépéseket hallottam és ijedtemben a barlangba ugrottam. Azonban egy furcsa, rajtam kívül álló erő megállított. Szinte akaratlanul is kiléptem a barlang elé, mintha egy néma hívásnak engedelmessé válnék. Kiáltani sem tudtam, csak álltam ott, mintegy kívülről figyelve önmagamot. Két ember állt a sötétben. Fehér ruhát viseltek, szorosan testre tapadó öltözéket, mely szinte derengett a félhomályban. Egyenesen felém léptek és anélkül, hogy megszólaltak volna, tudtam, hogy hozzám beszélnek. Nagyon különös élmény volt. Ez lenne a telepátia? – gondoltam. Nem éreztem félelmet, csak valami izgatott várakozást. Az egyikük, aki fiatalabbnak látszott, rám nézett, és azt mondta, vagy inkább sugallta: Nem kell félned. Nem lesz bántódásod. Csak figyelj!

Teljesen lebénelva álltam ott, és hagytam, hogy a gondolataim felém áradjanak. Világosan hallottam magamban a szavakat. Elmondták, és tudom, mert még leírni is döbbenetes és hihetetlen ilyen dolgokat papírra vetni, hogy mindketten a jövőből érkeztek, a távoli jövőből, ahol már lehetségessé vált az időutazás. Ez a jövő sok szempontból más, mint a mi jelenünk, sok szempontból ijesztő és érthetetlen lenne a számunkra, és nagyon sok mindent másként szeretnének a jövő emberei is megélni, mint ahogyan ez most adott a számunkra. Valami valahol azonban nagyon kisiklott és rossz irányba fordult.

Talán akkor kezdődött, amikor az emberiség istenként kezdte ünnepegni és imádni a mesterséges intelligenciát a 2020-as évek vége táján. Talán ott romlott el, amikor emberek ezrei, később milliói hódoltak be előtte, hogy így megkaphassák az élethez, a szórakozáshoz szükséges internetet. Az EGÓ diadala volt ez mindenek felett.

Azért jöttek ide, mert mivel rendelkeznek az időutazás képességével, módjukba áll visszavinni olyan üzenetet, amit valaki, aki a jelenben él, leír nekik. – Miért nem írjátok le ti? – kérdeztem, illetve gondoltam, mert nem hallottam a saját hangomat. – Mi nem hazudhatunk. Mi nem tehetünk olyat, ami ellenkezik bármilyen igazsággal. Olyan személyre van szükség, aki most és itt él, és hitelesen el tudja mondani az igazat. – Miért pont én? – kérdeztem vissza. Láttam, hogy elmosolyodnak. Olyan embert kerestünk, aki nem hódolt be. Akiben a hit még megmaradt, aki segíteni szeretne azoknak, akiké majd a jövő. A gyermekeiteknek, az unokáitoknak.

Még sok mindent szerettem volna kérdezni, de hirtelen olyan ólmos fáradtság lett úrrá rajtam, hogy szinte pillanatok alatt elnyomott az álom. Ott a barlang előtt, bár még enyhe volt az éjszaka, ott aludtam el.

Arra ébredtem, hogy a férjem megérinti a karomat és behív a családkhoz. Már mindenki aludt. El akartam neki mesélni, ami történt velem, de nem volt hozzá erőm. Másrészt egy hang azt mondta bennem: Írd le, de ne mondd el senkinek! Hát így, és ezért láttam hozzá az írásnak.

Néhány napig nem írtam, mert nagyon zaklatott voltam. Az történt ugyanis, hogy elvesztettük a macskánkat. Illetve nem jött haza este, ahogyan máskor mindig tette. Nagyon szelíd és intelligens kiscica, aki mélyen kötődik hozzánk, teljesen lehetetlennek tartottuk, hogy csak úgy magától elcsavarogjon.

Mindenhol kerestük, kisebb csapatokra oszolva bejártuk érte az egész környéket. Ennek az lett a haszna, hogy megismertük a környéket, a legjobban termő fügefákat és elvadult olajfákat is, amikről jó sok termést tudtunk betakarítani, másrészt azonban egyre növekedett bennünk a végérvényesség aggodalma: mi lesz, ha Cica soha többet nem kerül elő?

Egyik délután azonban Dani megtalálta. Úgy látszott, nincs semmi komoly baja, csak öszszegömbölyödvé alszik egy nagy lapos terméskövön, és amikor felébredt, teljesen úgy viselkedett, mint máskor. Nagyon barátságos volt, dorombolt, örült nekünk, ugrált is régi szokásához híven és rezgett a farkincája. Amikor azonban este bejött a barlangba, akkor legnagyobb meglepetésünkre világitott a sötétben. Nem teljesen úgy, mint egy lámpa, de mégis valami áttetsző derengés hatotta át. Sokáig tanakodtunk, hogy mi lehet ez. Végül is én magamban megfejtettem, de erről nem mertem senkinek sem beszélni, mert akkor el kellett volna mondanom a különös éjszakai találkozást a két fehér ruhás emberrel. Mégis egyre inkább éreztem, hogy mi az igazság: itt jártak újból és valamiért magukkal vitték a kismacskát egy időre (vicces szó ez itt, mert ez akár évszázadokat is jelenthet az ő szemzőgükből), talán, hogy lássák, mi történik, ha egy élőlényt ebből a korszakból az időutazásnak vetnek alá.

Tudtam, hogy ennek köze van ahhoz, talán figyelmeztetés is számomra, hogy ne halogassam az írást, hanem mindent mondjak el, mert csak így tudok segíteni azoknak, akik még meg sem születtek. Jaj, de bonyolult! Úgyhogy megint leültem, hogy folytassam annak leírását, amit eddig még kihagytam.

A lényeg az, hogy annak idején én teológiát végeztem, és sok éven át tanárként, még hozzá hitoktatóként dolgoztam, amíg az élet még nagyjából normális mederben haladt. Az volt számomra a legfontosabb, hogy a gyerekeknek segítsék abban, hogy hinni tudjanak a szeretet Istenében. A 2020-as évekig ez egészen jól is ment. Azután valahogy a koronavírus után, a számítógépezés, az internetezés, a mindennapi mobilhasználat már annyira beszippantotta a legfiatalabb generációt, hogy sokszor az volt a benyomásom... mi is? Talán az, hogy másként élnek, másként gondolkodnak, nem mindig találni meg a közös pontot. Nagyon sokat szenvedtem magamban emiatt. Ugyanakkor nagyon aggódtam a gyerekekért, a fiatalokért és

tehetetlennek éreztem magam emiatt. Mert szinte lehetetlen volt túlszárnyalni mindazt, amit az internetes világ kínált. Sok szülő küzdött ugyanezzel a problémával. Olyan hihetetlen mértékben gyorsult a kínálat, amit a gépeken át az emberiségre zúdítottak, hogy szinte senki sem akarta elhinni, hogy a MI (vagyis AI) megszületése és egyeduralma itt van a küszöbön. Próbáltam beszélni erről másoknak, de leginkább vagy tanácstalanság, vagy hitetlenkedés fogadott. Persze ma már tudom, hogy ez a porhintés is a nagy terv része volt, és igazából hálásnak kell lennem azért, hogy meg tudtam maradni a hitemben.

Talán mégis tudok valahogy segíteni a rám bízottakon? Lehet, hogy nem is az kell legyen a cél, hogy megmentsem az emberiséget, hanem csak annyi, hogy néhány ember komolyan vegye a figyelmeztetést és ők majd továbbadják egymásnak a titkot, az üzenetet, a lényegét, úgy, mint annak idején a kenyérszaporítás csodáján át is a tanítványoknak adta az Úr ezt a küldetést? Ezért folytatom az írást és ezért bízom benne, hogy pont abba az időbe és arra a helyre fog majd eljutni, amikor még talán valahogyan lehet változtatni azon, ami most van.

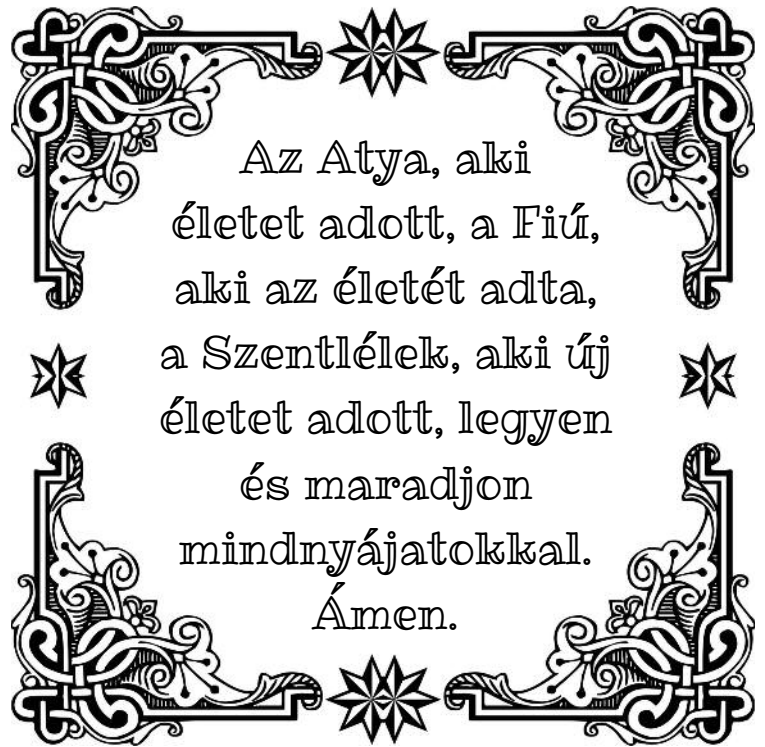
Így fogalmaznám meg a lényegét, mert ezen is gondolkodtam, hogy mi legyen a záró mondat: Isten az Isten. Ne adjuk át a helyét másnak! Ne imádjunk mást! Ne imádjuk soha a teremtményt a Teremtő felett! Az emberiség csodákra képes, ha ezt a bölcsességet hordozza tovább magában és alázattal viszonyul ahhoz a tudáshoz, melyet magában hordozhat. Csak jó célokért szabad tudásunk birtokában küzdeni. Vegyük idejében komolyan ezt a figyelmeztetést, hátha még visszafordíthatjuk azt, amit később már nem tudunk!

Alkonyodik. Már alig látom, amit írok. Csodaszép, ahogy a hegyek mögött lebukik a nap, előbb mindent bíbor színűre fest, azután elhalványul az ég, és lassan előbukannak a gyönyörűséges, pisláloló, sziporkázó csillagok.

Most leteszem ide ezeket a lapokat a kőre, mert hiszem, hogy érte fognak jönni és várok, és várok...

Az április 8-i, nagyszombati istentiszteleten
Berkesi Gábor ny. lelkipásztor hirdette
Isten igéjét

Az Atya, aki
életet adott, a Fiú,
aki az életét adta,
a Szentlélek, aki új
életet adott, legyen
és maradjon
mindnyájatokkal.
Ámen.

Napló

ALKALMAINK VOLTAK:

- 2023. április 29. ■ Gyermekkirándulás.
- 2023. május 6. ■ Gyülekezeti nagytakarítás Pomázon és Csobánkán.
- 2023. május 14. ■ Egyházmegyei énekkari találkozó Tahitófaluban.
- 2023. május 20. ■ Konfirmációi vizsga a pomázi templomban; presbiteri gyűlés.
- 2023. május 21. ■ Konfirmációi istentisztelet, fogadalmététel úrvacsorai közösségben; 50 éve konfirmáltak köszöntése.

Gyermekdelután.

2023. június 4. ■ A Psalmus kórus jubileumi évadzáró hangversenye a pomázi templomban. Közreműködött a pomázi Szent Cecília Kórus.

2023. június 16. ■ Presbiteri gyűlés.

2023. június 18. ■ Tanévzáró istentisztelet.

TERVEZETT ALKALMAINK:

- 2023. június 26-július 1. ■ Nyári gyermektábor Mórton.
- 2023. augusztus 14-18. ■ Bűnbánati alkalmak Pomázon.
- 2023. augusztus 20. ■ Újkenyérért háladás, úrvacsorás istentisztelet Csobánkán és Pomázon.
- 2023. augusztus 21-26. ■ Nyári ifjúsági tábor Balatongyörökön.
- 2023. augusztus 22-24. ■ Nyári napközis tábor Pomázon.
- 2023. szeptember 6-8. ■ Evangelizáció Pomázon.
- 2023. szeptember 10. ■ Testvérgyülekezeti találkozó Verőcén.

KERESZTELŐ:

- 2023. április 30. ■ Jankovits Dominik.
- 2023. május 7. ■ Takács Szofia Edit.
- 2023. május 17. ■ Horváth Kloé.
- 2023. május 29. ■ Huj Gréta, Huj Simon, Veréb Anna.
- 2023. június 4. ■ Makrai Lelle, Varga Zsófia.
- 2023. június 11. ■ Szabó Rella Dorottya, Podmaniczki Kamilla.
- 2023. június 25. ■ Hanics Kamilla, Hanics Dávid.

HÁZASSÁGKÖTÉS:

- 2023. május 2-án lépett Isten színe előtt a házasság szövetségére **Hriczu Tibor** és **Balogh Edit**.
- 2023. május 13-án lépett Isten színe előtt a házasság szövetségére **Tóth Sebestyén** és **Gados Eszter**.
- 2023. július 1-jén lépett Isten színe előtt a házasság szövetségére **Rédei Tamás** és **Málnás Tímea Viktória**.

Gyülekezeti újságunk
következő száma várhatóan
2023. augusztus 20-án
jelenik meg.

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke út 9.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Facebook: <https://www.facebook.com/pomazcsobankareformatus/>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-2222253-00000000

Csobánka: 11784009-2222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila (puskas.attila.dr@gmail.com;

Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor (erkuchenbauer@gmail.com;

Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra,
ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

"És lesznek ketten egy testté"

Képek
GADOS ESZTER és TÓTH SEBESTYÉN
eskiövöjéről

2023. május 13 - Pomáz

2004. augusztus 7-én a norvégiai Dalsfjorden evangélikus templom előtt

Blaskó Mihály

A 25 éves
Psalmus
kórus
évadzáró
hangversenye
2023. június 4.

Kissné Erdélyi Piroška és
Blaskóné Tímár Eszter
karnagyok

A volt tagokkal kibővített Psalmus kórus